

MASTER INTERDISCIPLINARNE – AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ
<https://www.ucg.ac.me/studprog/17/1/13/2021-agrobiznis-i-ruralni-razvoj-2020>

Fakultet	BIOTEHNIČKI FAKULTET
Studijski program	Agrobiznis i ruralni razvoj
Nivo studija	Master akademseke interdisciplinarne
Cilj studijskog programa	Ciljevi obuhvataju vještine i metode sticanja znanja iz oblasti agrarne ekonomije i agrobiznisa. U okviru programa posebno ce se ovladati akademskim vještinama vezanim za analiziranje i kreiranje agrarne politike, donošenje odgovarajućih odluka i sl.
Ishodi učenja	<p>Po završetku studija student će biti osposobljen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Prepozna značaj teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti agrobiznisa i ruralnog razvoja.; ❖ Primijeni stečena znanja iz oblasti poljoprivrednog računovodstva; ❖ Pozna je mjere agrarne politike i zakonodavstva; ❖ Primijeni modeliranje ekonomskih međuzavisnosti u agrobiznis sektoru; ❖ Organizuje proces rada na farmama (porodičnim gazdinstvima) ❖ Sastavi plan mogućih rizika u poljoprivrednoj proizvodnji i predloži mjere za prevazilaženje; ❖ Ocijeni projekte održivog integralnog ruralnog razvoja; ❖ Razvija nove biznis ideje u oblasti poljoprivrede, nastale kao produkt istraživačkog rada; ❖ Rukovodi relevantnim naučnim istraživanjima u oblasti agrobiznisa i ruralnog razvoja.

Seme- star	Redni broj	Predmet (puni naziv)	Fond časova			Broj ECTS kredita	Obavezan Izborni (O/I)
			Predav.	Vježbe	Laborat.		
I Semestar	1	Agrarna politika i ruralni razvoj	3	2	0	6	O
	2	Agrarna i ruralna ekonomija	3	2	0	6	O
	3	Ruralni turizam	3	2	0	6	O
	4	Šumarstvo u ruralnim područjima	3	2	0	6	O
	5	Održivi razvoj turizma	3	2	0	6	O
UKUPNO			15	10	0	30	
II Semestar	6	Modeliranje i analiza podataka u agrobiznisu	3	2	0	6	O
	7	Rizici i osiguranje u poljoprivredi	3	2	0	6	O
	8	Evaluacija investicija u agrobiznisu	3	2	0	6	O
	9	Informacioni sistemi u poljoprivredi	3	2	0	6	O
	10	Menadžment ljudskih resursa	3	2	0	6	I
	11	Ruralno finansiranje	3	2	0	6	I
	12	Strateško planiranje agr- arnog i ruralnog razvoja	3	2	0	6	I
	13	Farm menadžment	3	2	0	6	I
UKUPNO			15	10	0	30	

III Semestar	14	Metodologija naučno istraživačkog rada	3	2	0	6	0
	15	Obračun i analiza troškova i rezultata u poljoprivredi	3	2	0	6	0
	16	Agromarketing	3	2	0	6	0
	17	Prehrambeno inženjerstvo	3	2	0	6	0
	18	Finansijsko izvještavanje i revizija	3	2	0	6	I
	19	Menadžment malih i srednjih preduzeća u poljoprivredi	3	2	0	6	I
	20	Sociologija ruralnog razvoja	3	2	0	6	I
	21	Principi voćarsko vinogradarske proizvodnje	3	2	0	6	I
	22	Biotehnologija u stočarstvu	3	2	0	6	I
UKUPNO			15	10	0	30	
IV Sem.	23	Prijava teme master rada				10	O
	24	Obrana master rada				20	O
UKUPNO						30	
Ukupno časova nastave na studijskom programu			45	30	0		

Svi studenti će birati jedan predmet u drugom i trećem semestru za koji se pokaže najveće interesovanje

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / AGRARNA POLITIKA I RURALNI RAZVOJ

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti
Ciljevi izučavanja predmeta	Da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti agrarne i ruralne politike, ekonomske podloge donošenja odluka i uloge države u razvoju poljoprivrede i ruralnog razvoja.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	prof.dr Miomir Jovanović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni rad.
I nedjelja, pred.	Značaj i zadatak poljoprivrede u privrednom razvoju
I nedjelja, vježbe	Značaj i zadatak poljoprivrede u privrednom razvoju
II nedjelja, pred.	Ekonomska teorija i mjesto poljoprivrede u privrednom razvoju
II nedjelja, vježbe	Ekonomska teorija i mjesto poljoprivrede u privrednom razvoju
III nedjelja, pred.	Osnovni ekonomski zakoni kao podloga u donošenju mjera agrarne i ruralne politike
III nedjelja, vježbe	Osnovni ekonomski zakoni kao podloga u donošenju mjera agrarne i ruralne politike
IV nedjelja, pred.	Radna snaga i materijalna sredstva
IV nedjelja, vježbe	Radna snaga i materijalna sredstva
V nedjelja, pred.	Prirodni uslovi i vlasnički odnosi
V nedjelja, vježbe	Prirodni uslovi i vlasnički odnosi
VI nedjelja, pred.	Politika ruralnog razvoja, KOLOKVIJUM 1
VI nedjelja, vježbe	Politika ruralnog razvoja, KOLOKVIJUM 1
VII nedjelja, pred.	Rizik i nesigurnost u poljoprivrednoj proizvodnji
VII nedjelja, vježbe	Rizik i nesigurnost u poljoprivrednoj proizvodnji
VIII nedjelja, pred.	Agregatna tražnja za poljoprivrednim proizvodima
VIII nedjelja, vježbe	Agregatna tražnja za poljoprivrednim proizvodima
IX nedjelja, pred.	Konkurentnost pooljoprivrede
IX nedjelja, vježbe	Konkurentnost pooljoprivrede
X nedjelja, pred.	Ruralna konkurentnost
X nedjelja, vježbe	Ruralna konkurentnost
XI nedjelja, pred.	Državna intervencija u poljoprivredi
XI nedjelja, vježbe	Državna intervencija u poljoprivredi
XII nedjelja, pred.	Tržište poljoprivrednih proizvoda, KOLOKVIJUM 2
XII nedjelja, vježbe	Tržište poljoprivrednih proizvoda, KOLOKVIJUM 2
XIII nedjelja, pred.	Seminarski radovi studenata i rasprava: studije slučaja iz agrarne i ruralne politike
XIII nedjelja, vježbe	Seminarski radovi studenata i rasprava: studije slučaja iz agrarne i ruralne politike
XIV nedjelja, pred.	Seminarski radovi studenata i rasprava: politički aspekti održivog razvoja poljoprivrede
XIV nedjelja, vježbe	Seminarski radovi studenata i rasprava: politički aspekti održivog razvoja poljoprivrede
XV nedjelja, pred.	Seminarski radovi studenata i rasprava: analiza činioca razvoja ruralnog područja i poljoprivrede
XV nedjelja, vježbe	Seminarski radovi studenata i rasprava: analiza činioca razvoja ruralnog područja i poljoprivrede
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno prisustvo nastavi, primjereno vladanje, pohađanje provjera znanja.
Konsultacije	Nakon predavanja, a po potrebi po dogovoru
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8sati i 0 minuta Struktura: 3 sata predavanja 2 sat vježbe 3 sata i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije toku semestra Nastava i završni ispit:(8 sati) x 16 = 128 sati Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera prije početka semestra): (8 sati) x 2 = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet : 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati (preostalo vrijeme

	od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet od 180 sati) Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) +36 sati (dopunski rad).
Literatura	Literatura: Osnovna: 1. Stipetić, V. (1998): "Poljoprivreda i privredni razvoj", Informator, Zagreb 2. Tracy, M.(1996): „Država i poljoprivreda u Zapadnoj Evropi 1880-1988”, MATE, Zagreb 3. Foliquen, A., (2005): Konkurentnost i poljoprivredni dohoci u poljoprivredno-prehrambenim sektorima zenalja srednjoj istočne Evrope. Značenje za EU tržište i politiku prije i poslije pristupa (prevod: Ramona Franić) Izvor: Competitiveness and farm incomes in the CEEC agri food sectors. Implications before and after accession for EU markets and policies (2001). http://ec.europa.eu/agriculture/publi/reports/ceeccomo/fullre/en.pdf / Dopunska: 1. Grupa autora (1998): Environmental Indicators and Agricultural Policy (Floor Brouwer and Bob Crabtree eds), CABI Publishing
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Dva kolokvijuma 2x20 poena ukupno 40 poena Seminarski 2x5 poena ukupno 10 poena Završni ispit ukupno 50 poena Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: 1. Identifikovati i obrazložiti osnovne ekonomske zakone u kreiranju mjera agrarne i ruralne politike u različitim nivoima 2. Ocijeniti rezultate mjera agrarne politike 3. Procjenjivati i upoređivati ulogu poljoprivrede i ruralnog područja u različitim stepenima razvoja privrede 4. Identifikovati ključne socio-ekonomske prednosti i nedostatke u postupku kreiranja agrarne i ruralne politike 5. Prikupiti osnovne tržišne podatke i samostalno ili timski pripremiti prijedlog agrarno-ppolitičkog programa na lokalnom nivou

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / AGRARNA I RURALNA EKONOMIJA

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti
Ciljevi izučavanja predmeta	Da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti agrarne i ruralne ekonomije, osnovnim činiocima razvoja poljoprivrede, rezultatima razvojne orijentacije, strategije i politike razvoja poljoprivrede u Crnoj Gori.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Miomir Jovanović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni rad.
I nedjelja, pred.	Istorijski razvoj poljoprivrede
I nedjelja, vježbe	Istorijski razvoj poljoprivrede
II nedjelja, pred.	Stanje ishrane u svijetu
II nedjelja, vježbe	Stanje ishrane u svijetu
III nedjelja, pred.	Osnovni ekonomski zakoni , mjere agrarne i ruralne politike
III nedjelja, vježbe	Osnovni ekonomski zakoni , mjere agrarne i ruralne politike
IV nedjelja, pred.	Značaj, zadatak i uslovi razvoja crnogorske poljoprivrede
IV nedjelja, vježbe	Značaj, zadatak i uslovi razvoja crnogorske poljoprivrede
V nedjelja, pred.	Osnovna obilježja razvoja poljoprivredne proizvodnje
V nedjelja, vježbe	Osnovna obilježja razvoja poljoprivredne proizvodnje
VI nedjelja, pred.	Tržište poljoprivrednih proizvoda , KOLOKVIJUM 1
VI nedjelja, vježbe	Tržište poljoprivrednih proizvoda , KOLOKVIJUM 1
VII nedjelja, pred.	Regionalni i ruralni razvoj
VII nedjelja, vježbe	Regionalni i ruralni razvoj
VIII nedjelja, pred.	Agregatna tražnja za poljoprivrednim proizvodima
VIII nedjelja, vježbe	Agregatna tražnja za poljoprivrednim proizvodima
IX nedjelja, pred.	Strategija razvoja poljoprivrede
IX nedjelja, vježbe	Strategija razvoja poljoprivrede
X nedjelja, pred.	Institucionalne i investicione pretpostavke razvoja poljoprivrede i ruralnih područja
X nedjelja, vježbe	Institucionalne i investicione pretpostavke razvoja poljoprivrede i ruralnih područja
XI nedjelja, pred.	Državna intervencija u poljoprivredi
XI nedjelja, vježbe	Državna intervencija u poljoprivredi
XII nedjelja, pred.	Perspektive ruralnih područja u Crnoj Gori, KOLOKVIJUM 2
XII nedjelja, vježbe	Perspektive ruralnih područja u Crnoj Gori, KOLOKVIJUM 2
XIII nedjelja, pred.	Nepoljoprivredne djelatnosti ruralnih područja
XIII nedjelja, vježbe	Nepoljoprivredne djelatnosti ruralnih područja
XIV nedjelja, pred.	Seminarski radovi studenata: održivi razvoj poljoprivrede
XIV nedjelja, vježbe	Seminarski radovi studenata: održivi razvoj poljoprivrede
XV nedjelja, pred.	Seminarski radovi studenata: dopunske djelatnosti
XV nedjelja, vježbe	Seminarski radovi studenata: dopunske djelatnosti
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno prisustvo nastavi, primjereno vladanje, pohađanje provjera znanja
Konsultacije	Nakon predavanja, a po potrebi po dogovoru
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8sati i 0 minuta Struktura: 3 sata predavanja 2 sat vježbe 3 sata i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit:(8 sati) x 16 = 128 sati Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera prije početka semestra): (8 sati) x 2 = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet : 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet od 180 sati) Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) +36 sati (dopunski rad).

Literatura	Literatura: 1. Zakić, Z., 2001. Agrarna ekonomija. Beograd: Ekonomski fakultet 2. Pejanović, R. i Tica, N., 2005. Tranzicija i agroprivreda. Novi Sad: Poljoprivredni fakultet Novi Sad - Departman za ekonomiku poljoprivrede i sociologiju sela 3. Grupa autora, 2008. Prirodni resursi ekonomija-ekologija-upravljanje. Beograd: IEP 4. Stipetić, V. (1998): "Poljoprivreda i privredni razvoj", Informator, Zagreb 5. Tracy, M.(1996): „Država i poljoprivreda u Zapadnoj Evropi 1880-1988”, MATE, Zagreb http://ec.europa.eu/agriculture/publi/reports/ceecocomo/fullre/en.pdf / Dopunska: Grupa autora (1998): Environmental Indicators and Agricultural Policy (Floor Brouwer and Bob Crabtree eds), CABI Publishing
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Dva kolokvijuma 2x20 poena ukupno 40 poena Seminarski 2x5 poena ukupno 10 poena Završni ispit ukupno 50 poena Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: 1. Ocijeniti rezultate mjera agrarne politike 2. Procjenjivati i upoređivati ulogu poljoprivrede i ruralnog područja u različitim stepenima razvoja privrede 3. Kritičko procjenjivanje alternativnih razvojnih koncepata i politika razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 4. Predviđanje efekata ekonomske politike 5. Kreiranje strategija i politika ruralnog razvoja

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / RURALNI TURIZAM

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje studenata sa specifičnostima razvoja savremenog ruralnog turizma u Evropi i svijetu, razumijevanje značaja analize tržišta, predviđanja budućih tržišnih kretanja i programiranja marketing miksa, kao i objašnjavanje smjernica razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Đurđica Perović / Doc. dr Ilija Moric
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, prezentacije i konsultacije
I nedjelja, pred.	Koncepcijske osnove ruralnog turizma / Primjeri
I nedjelja, vježbe	Koncepcijske osnove ruralnog turizma / Primjeri
II nedjelja, pred.	Ruralno područje kao turistička atrakcija / Primjeri
II nedjelja, vježbe	Ruralno područje kao turistička atrakcija / Primjeri
III nedjelja, pred.	Kompleksnost savremenog ruralnog turizma / Primjeri
III nedjelja, vježbe	Kompleksnost savremenog ruralnog turizma / Primjeri
IV nedjelja, pred.	Ruralni turizam u Evropi i svijetu / Primjeri i priprema za test
IV nedjelja, vježbe	Ruralni turizam u Evropi i svijetu / Primjeri i priprema za test
V nedjelja, pred.	I test
V nedjelja, vježbe	I test
VI nedjelja, pred.	Ponašanje potrošača u ruralnom turizmu / Prezentacije i seminarski radovi
VI nedjelja, vježbe	Ponašanje potrošača u ruralnom turizmu / Prezentacije i seminarski radovi
VII nedjelja, pred.	Analiza tržišta i predviđanje budućih tržišnih kretanja / Prezentacije i seminarski radovi
VII nedjelja, vježbe	Analiza tržišta i predviđanje budućih tržišnih kretanja / Prezentacije i seminarski radovi
VIII nedjelja, pred.	Programiranje marketing miksa u ruralnom turizmu / Prezentacije i seminarski radovi
VIII nedjelja, vježbe	Programiranje marketing miksa u ruralnom turizmu / Prezentacije i seminarski radovi
IX nedjelja, pred.	Kreiranje i isporuka doživljaja u ruralnom turizmu / Prezentacije i seminarski radovi
IX nedjelja, vježbe	Kreiranje i isporuka doživljaja u ruralnom turizmu / Prezentacije i seminarski radovi
X nedjelja, pred.	Analiza dostignutog stepena razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori / Prezentacije i seminarski radovi
X nedjelja, vježbe	Analiza dostignutog stepena razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori / Prezentacije i seminarski radovi
XI nedjelja, pred.	Strateške preporuke i smjernice razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori / Prezentacije i seminarski radovi
XI nedjelja, vježbe	Strateške preporuke i smjernice razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori / Prezentacije i seminarski radovi
XII nedjelja, pred.	Izazovi (re)dizajniranja strategije razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori / Prezentacije i seminarski radovi
XII nedjelja, vježbe	Izazovi (re)dizajniranja strategije razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori / Prezentacije i seminarski radovi
XIII nedjelja, pred.	Strategijske smjernice diferenciranja ruralno-turističkog proizvoda / Prezentacije i seminarski radovi
XIII nedjelja, vježbe	Strategijske smjernice diferenciranja ruralno-turističkog proizvoda / Prezentacije i seminarski radovi
XIV nedjelja, pred.	Strategijske smjernice profilisanja imidža i pozicioniranja proizvoda ruralnog turizma / Prezentacije i seminarski radovi
XIV nedjelja, vježbe	Strategijske smjernice profilisanja imidža i pozicioniranja proizvoda ruralnog turizma / Prezentacije i seminarski radovi
XV nedjelja, pred.	Rekapitulacija gradiva i priprema za završni ispit
XV nedjelja, vježbe	Rekapitulacija gradiva i priprema za završni ispit
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju predavanja i vježbe.
Konsultacije	Nakon predavanja/vježbi

Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno 6 * 40/30= 8 sati; Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi, 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati * 16= 128 sati ; Neophodne pripreme prije početka semestra(administracija,upis i ovjera): 2 * 8 sati =16 sati ;Ukupno opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati (nastava)+16 sati (priprema)+36 sati (dopunski rad);
Literatura	(1) Moric, I., 2018, Ruralni turizam u Crnoj Gori: Marketing aspekt razvoja, Tehnopolis, Nikšić; (2) Hall, D., Kirkpatrick, I. i Mitchell M. (Ed.) Rural Tourism and Sustainable Business, Channel View Publications, Clevedon; (3) George E. W., Mair H. i Reid D.,G., Rural Tourism Development: Localism and Cultural Change, Channel View Publications, Bristol, 2009.; (4) Hall, D., Roberts, L. I Mitchell, M. (Ed.) New Directions in Rural Tourism, Ashgate, Aldershot, 2003.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Kolokvijum/Test 15 bodova; Aktivnost/debate/prisustvo/prezentacije: 35 bodova; Završni ispit 50 poena. Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi 50 poena. Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	Nema
Napomena	Nema
Ishodi učenja	Opisati i definisati osnovne pojmove vezane za ruralni turizam, ruralna područja i ruralnu ekonomiju; Analizirati karaktersitike i kompleksnost ruralnog turizma u Evropi i svijetu; Razumjeti ponašanje potrošača u ruralnom turizmu i značaj analize tržišta; Utvrditi principe programiranja marketing miksa i kreiranja doživljaja u ruralnom turizmu; Razumijeti dostignuti stepen razvoja u Crnoj Gori i buduće smjernice razvoja; Objasniti značaj i principe diferenciranja, profilisanja imidža i pozicioniranja proizvoda ruralnog turizma.

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / ŠUMARSTVO U RURALNIM PODRUČJIMA

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje sa složenom prirodom šumskih ekosistema, funkcijama šuma, kao i osnovnim principima trajnog gazdovanja i korišćenja šuma.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	doc.dr Milić Čurović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, konsultacije
I nedjelja, pred.	Uvod-Osnovni pomovi: Definicija šume
I nedjelja, vježbe	Vrste šuma: po sastavu, po postanku (šumske kulture, izdanačke šume i sjemenog porijekla), strukturi (jednodobne, prebirne i šume oplodne sječe), uzgojnom obliku (visoke i niske) i dr
II nedjelja, pred.	Osnovne kategorije funkcija šuma, njihov značaj i vrednovanje;
II nedjelja, vježbe	Namjena šuma
III nedjelja, pred.	Karakteristike šuma Crne Gore
III nedjelja, vježbe	Regioni, gazdinske jedinice, odjeljenje - sastojine
IV nedjelja, pred.	Zakonska regulativa u šumarstvu
IV nedjelja, vježbe	Organizacija šumarstva u Crnoj Gori
V nedjelja, pred.	Osnove dendrologije i fitocenologije
V nedjelja, vježbe	Glavne drvenaste vrste i šumske zajednice u Crnoj Gori - Latinski nazivi
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum I
VI nedjelja, vježbe	Kolokvijum I
VII nedjelja, pred.	Osnovni principi gajenja šuma
VII nedjelja, vježbe	Mjere njege i obnove šuma, Konverzija i rekonstrukcija
VIII nedjelja, pred.	Zaštita šuma
VIII nedjelja, vježbe	Mjere zaštite
IX nedjelja, pred.	Planiranje gazdovanja šumama
IX nedjelja, vježbe	Planovi i programi za gazdovanje šumama
X nedjelja, pred.	Građa drveta
X nedjelja, vježbe	Svojstva drveta
XI nedjelja, pred.	Primarna prerada drveta
XI nedjelja, vježbe	Proizvodi od drveta
XII nedjelja, pred.	Biomasa kao energent,
XII nedjelja, vježbe	Brzorastuće plantaže
XIII nedjelja, pred.	Nedrvni šumski proizvodi
XIII nedjelja, vježbe	Legislativa vezana za nedrvne šumske proizvode
XIV nedjelja, pred.	Lovstvo i lovna privreda
XIV nedjelja, vježbe	Organizacija lovstva u Crnoj Gori
XV nedjelja, pred.	Kolokvijum II
XV nedjelja, vježbe	Seminarski radovi
Obaveze studenta u toku nastave	pohađanje nastave i vježbi, rad kolokvijuma i testova, seminarskih radova i sl
Konsultacije	Srijeda u 12.00h
Opterećenje studenta u casovima	3+2 (6 kredita) Nedjeljno 6 kredita x 40/30 = 8 sati struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbi 3 sata individualnog rada studenata uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati; Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera semestra): 2 x 8 sati = 16 sati. Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati . Dopunski rad za pripreme ispita u popravnom

	roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 36 sati (dopunski rad)
Literatura	1. Medarević, M., (2008): Planiranje gazdovanja šumama; šumarski fakultet Beograd 1-401 2. Šoškić, B. (2002): Svojstva drveta. Univerzitetski udžbenik Beograd. 3. Ranković N., Keča LJ. (2011): Trgovina i marketing šumskih proizvoda, Univerzitet u Beogradu - Šumarski fakultet u Beograd. 4. Čavlović, J., 2013: Osnove uređivanja šuma. Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, sveučilišni udžbenik, 322 str.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Dva kolokvijuma sa po 20 poena, seminarski rad do 5 poena, prisustvo i aktivnost tokom nastave do 5 poena i završni ispit do 50 poena Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi kumulativno više od 50 poena Ocjena (Broj poena): A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do 90); C (≥ 70 do 80); D (≥ 60 do 70); E (≥ 50 do 60) F (manje od 50)
Posebne naznake za predmet	-
Napomena	-
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Koristiti znanja o složenoj prirodi šume u cilju održivog i trajnog korišćenja i gazdovanja šumama • Analizirati konkretne probleme održivog gazdovanja šuma uz poznavanje legislative iz ove oblasti • Integrisati znanja srodnih disciplina u sveobuhvatno znanje o načinu boljeg korišćenja ovih resursa • Koristiti nedrvne šumske proizvode na održiv način • Poznavati načine proizvodnje i karakteristike proizvoda prerade drveta

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / ODRŽIVI RAZVOJ TURIZMA

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje studenata sa: oblicima devastacije elemenata životne sredine, oblicima devastacije elemenata društvene sredine, uticajem međunarodnih i nacionalnih organizacija u domenu održivog razvoja, uticajem – masovnog, alternativnog, selektivnog, turizma specijalnih interesovanja i turizma tržišnih niša na održivi razvoj destinacije, održivim razvojem turističke destinacije, indikatorima održivog razvoja turizma, uticajem turističke politike na održivi razvoj turizma, i održivim razvojem hotelskog preduzeća.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Aleksa Š. Vučetić
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja i vježbe, konsultacije, redovni i popravni kolokvijum, završni i popravni završni ispit.
I nedjelja, pred.	Upoznavanje studenata sa predmetom i metodama nastave i ocjenjivanja
I nedjelja, vježbe	Upoznavanje studenata sa predmetom i metodama nastave i ocjenjivanja
II nedjelja, pred.	Devastacije klime, geomorfoloških, hidrografskih i biogeografskih resursa
II nedjelja, vježbe	Devastacije klime, geomorfoloških, hidrografskih i biogeografskih resursa
III nedjelja, pred.	Devastacije životne sredine u turističkim destinacijama
III nedjelja, vježbe	Devastacije životne sredine u turističkim destinacijama
IV nedjelja, pred.	Devastacija držanih, regionalnih i lokalnih javnih institucija i organa
IV nedjelja, vježbe	Devastacija držanih, regionalnih i lokalnih javnih institucija i organa
V nedjelja, pred.	Devastacija političkog sistema, nevladinog sektora, privrednih i antropogenih resursa
V nedjelja, vježbe	Devastacija političkog sistema, nevladinog sektora, privrednih i antropogenih resursa
VI nedjelja, pred.	Temeljne globalne, ostale globalne i međunarodne organizacije koje utiču na održivi razvoj turizma
VI nedjelja, vježbe	Temeljne globalne, ostale globalne i međunarodne organizacije koje utiču na održivi razvoj turizma
VII nedjelja, pred.	Kolokvijum i popravni kolokvijum
VII nedjelja, vježbe	Kolokvijum i popravni kolokvijum
VIII nedjelja, pred.	Uticaj unija država i nacionalnih država na održivi razvoj turizma
VIII nedjelja, vježbe	Uticaj unija država i nacionalnih država na održivi razvoj turizma
IX nedjelja, pred.	Uticaj masovnog, alternativnog, selektivnog, turizma spec. inter. i turizma tržišnih niša na od. raz. t
IX nedjelja, vježbe	Uticaj masovnog, alternativnog, selektivnog, turizma spec. inter. i turizma tržišnih niša na od. raz. t
X nedjelja, pred.	Dimenzije održivosti na nivou turističke destinacije
X nedjelja, vježbe	Dimenzije održivosti na nivou turističke destinacije
XI nedjelja, pred.	Vrste indikatora održivog razvoja turizma
XI nedjelja, vježbe	Vrste indikatora održivog razvoja turizma
XII nedjelja, pred.	Mjere i aktivnosti turističke politike i održivi razvoj turizma
XII nedjelja, vježbe	Mjere i aktivnosti turističke politike i održivi razvoj turizma
XIII nedjelja, pred.	Održivi razvoj turizma na nivou hotelskog preduzeća
XIII nedjelja, vježbe	Održivi razvoj turizma na nivou hotelskog preduzeća
XIV nedjelja, pred.	Obnavljanje nastavnog gradiva i upoznavanje sa završnim ispitom
XIV nedjelja, vježbe	Obnavljanje nastavnog gradiva i upoznavanje sa završnim ispitom
XV nedjelja, pred.	Završni i popravni završni ispit
XV nedjelja, vježbe	Završni i popravni završni ispit
Obaveze studenta u toku nastave	Ovjera semestra i upis ocjena
Konsultacije	Nakon završenih predavanja
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8 sati. Struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbi 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit: 6 sati.i 40 minuta x 16 nedelja = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x 6

	sati i 40 minuta = 13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava), 13 sati i 20 minuta (priprema) i 30 sati (dopunski rad)
Literatura	1. Vučetić, A. Š. (2027?). Održivi razvoj turizma. Podgorica: Univerzitet Crne Gore. 2. Vučetić, A. Š. (2021). Sustainable Tourism Development. Columbia: Amazon. 3. Vučetić, A. Š. (2020). Sustainable Tourism Development - Održivi razvoj turizma. Columbia: Amazon. 4. Vučetić, A. Š. (2018). Importance of Environmental Indicators of Sustainable Development in the Transitional Selective Tourism Destination. International Journal of Tourism Research, 20(3), 317-325. doi:10.1002/jtr.2183 5. Vučetić, A., & Lagiewski, R. (2016). Montenegro. In J. Jafari & H. Xiao (Eds.), Encyclopedia of Tourism (pp. 625-626). Cham: Springer. doi.org/10.1007/978-3-319-01384-8_662 6. Vučetić, A. (2010). Održivi razvoj turizma - Skripta. Kotor: Fakultet za turizam i hotelijerstvo - Kotor. 7. Vučetić, A. (1999). Menadžment održivog razvoja turizma. Marketing - časopis za marketing teoriju i praksu, 30(4), 161-163. 8. Slocum, L. S. (2020). The Business of Sustainable Tourism Development and Management, New York: Routledge. 9. Fennell, A. D. & Cooper, C. (2020). Sustainable Tourism, London: Channel View. 10. Saarinen, J. (2019). Tourism and Sustainable Development Goals: Research on Sustainable Tourism Geographies, New York: Routledge.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Kolokvijum → 50 poena i završni ispit → 50 poena. Prelazna ocjena dobija se sa ostvarenih 50 poena. Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	Kolokvijum se sastoji od 50 pitanja koja se boduju sa +1 poen. Završni ispit se sastoji od 50 pitanja koja se boduju sa +1 poen.
Napomena	Nema
Ishodi učenja	Sposobnost: prepoznavanja oblika devastacije životne sredine; prepoznavanja oblika devastacije društvene sredine; razumijevanja uloge međunarodnih i nacionalnih organizacija u domenu održivog razvoja turizma; razumijevanja uticaja - masovnog, alternativnog, selektivnog, turizma specijalnih interesovanja i turizma trišnih niša na održivi razvoj destinacije; razumijevanja i implementacije koncepta održivog razvoja turizma na nivo turističke destinacije; upotrebe indikatora održivog razvoja turizma; kreiranja mjera i aktivnosti turističke politike koje stimulišu održivi razvoj turizma; i primjene koncepta održivog razvoja turizma na nivou hotelskog preduzeća.

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / MODELIRANJE I ANALIZA PODATAKA U AGROBIZNISU

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje sa inteligentnim metodama i alatima za analize podataka i predikcije u agrobiznisu
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof dr Ljiljana Kaščelan
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, praktični rad u kompjuterskoj učionici i konsultacije
I nedjelja, pred.	Big Data – pojam, karakteristike, primjeri
I nedjelja, vježbe	Upoznavanje sa Rapid Miner alatom
II nedjelja, pred.	Rudarenje podataka (Data Mining-DM)
II nedjelja, vježbe	Rapid Miner
III nedjelja, pred.	DM Funkcije i metodi
III nedjelja, vježbe	Rapid Miner
IV nedjelja, pred.	Priprema podataka za DM proces
IV nedjelja, vježbe	Rapid Miner
V nedjelja, pred.	Proces mašinskog (induktivnog) učenja
V nedjelja, vježbe	Rapid Miner
VI nedjelja, pred.	Linearna regresija
VI nedjelja, vježbe	Rapid Miner
VII nedjelja, pred.	Klasterizacija – K-means
VII nedjelja, vježbe	Rapid Miner
VIII nedjelja, pred.	Klasifikacija - Drvo odlučivanja
VIII nedjelja, vježbe	Rapid Miner
IX nedjelja, pred.	Klasifikacija klasterizacije
IX nedjelja, vježbe	Rapid Miner
X nedjelja, pred.	Primjeri
X nedjelja, vježbe	Rapid Miner
XI nedjelja, pred.	Kolokvijum
XI nedjelja, vježbe	Kolokvijum
XII nedjelja, pred.	Projektni zadatak za završni ispit- definisanje studije; izbor metoda; priprema podataka
XII nedjelja, vježbe	Rapid Miner
XIII nedjelja, pred.	Projektni zadatak za završni ispit- izgradnja modela
XIII nedjelja, vježbe	Rapid Miner
XIV nedjelja, pred.	Projektni zadatak za završni ispit- evaluacija modela i tumačenje rezultata
XIV nedjelja, vježbe	Rapid Miner
XV nedjelja, pred.	Prezentacija projekta
XV nedjelja, vježbe	Rapid Miner
Obaveze studenta u toku nastave	Prisustvo predavanjima i vježbama, aktivnost na času i izrada projekta
Konsultacije	U dogovoru sa studentima
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8 sati. Struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbi 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 nedelja = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x 8 sati = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati Struktura opterećenja: 128 sati (nastava), 16

	sati (priprema) i 36 sati (dopunski rad)
Literatura	1. Dietrich, D. (2015). Data science and big data analytics: discovering, analyzing, visualizing and presenting data. John Wiley & Sons. 2. RapidMiner Studio Manual
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	- Aktivnost na času 20 bodova - Kolokvijum 30 bodova - Završni ispit 50 bodova Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F $<$ od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. Razumije inteligentne metode i njihovu funkciju pri analizi podataka i predikciji u agrobiznisu 2. Procjenjuje i selektuje odgovarajući inteligentni metod zavisno od vrste problema iz agrobiznisa 3. Prikuplja podatke iz različitih izvora i priprema u odgovarajućem formatu za analizu 4. Izgrađuje modele i vrši njihovu evaluaciju pomoću alata poslovne inteligencije 5. Tumači i interpretira dobijene rezultate

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / RIZICI I OSIGURANJE U POLJOPRIVREDI

Uslovljenost drugim predmetima	-
Ciljevi izučavanja predmeta	Sticanje znanja o rizicima, upravljanju rizicima i metodama utvrđivanja i naplati štete u poljoprivredi
Ime i prezime nastavnika i saradnika	prof. dr Vladimir Kaščelan, prof. dr Milijana Novović Burić
Metod nastave i savladanja gradiva	predavanja, vježbe
I nedjelja, pred.	Pojam osiguranja. Rizik. Elementi rizika. Intenzitet rizika. Podjela rizika.
I nedjelja, vježbe	Pojam osiguranja. Rizik. Elementi rizika. Intenzitet rizika. Podjela rizika.
II nedjelja, pred.	Upravljanje rizikom. Rizici u poljoprivredi. Mjerenje tržišnog rizika
II nedjelja, vježbe	Pojam osiguranja. Rizik. Elementi rizika. Intenzitet rizika. Podjela rizika.
III nedjelja, pred.	Istorijski razvoj osiguranja. Tehnička organizacija osiguranja. Elementi osiguranja
III nedjelja, vježbe	Istorijski razvoj osiguranja. Tehnička organizacija osiguranja. Elementi osiguranja
IV nedjelja, pred.	Funkcije osiguranja. Lica i dokumenta u osiguranju.
IV nedjelja, vježbe	Funkcije osiguranja. Lica i dokumenta u osiguranju.
V nedjelja, pred.	Vrste osiguranja
V nedjelja, vježbe	Vrste osiguranja
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum 1
VI nedjelja, vježbe	Esej- definisanje teme i uputstva za pisanje i prezentaciju.
VII nedjelja, pred.	Elementi aktuarske matematike
VII nedjelja, vježbe	Elementi aktuarske matematike
VIII nedjelja, pred.	Premija osiguranja- metodi određivanja, bonus i malus, franšiza
VIII nedjelja, vježbe	Premija osiguranja- metodi određivanja, bonus i malus, franšiza
IX nedjelja, pred.	Osiguranje u poljoprivredi
IX nedjelja, vježbe	Osiguranje u poljoprivredi
X nedjelja, pred.	Osiguranje usjeva i plodova. Osiguranje životinja. Osiguranje poljoprivrednih objekata
X nedjelja, vježbe	Osiguranje usjeva i plodova. Osiguranje životinja. Osiguranje poljoprivrednih objekata
XI nedjelja, pred.	Tarife u osiguranju. Procjena i likvidacija šteta u poljoprivrednom osiguranju.
XI nedjelja, vježbe	Tarife u osiguranju. Procjena i likvidacija šteta u poljoprivrednom osiguranju.
XII nedjelja, pred.	Studija slučaja -osiguranje poljoprivrede u Crnoj Gori
XII nedjelja, vježbe	Studija slučaja -osiguranje poljoprivrede u Crnoj Gori
XIII nedjelja, pred.	Kolokvijum 2
XIII nedjelja, vježbe	Prezentacija eseja
XIV nedjelja, pred.	Alternativni mehanizmi transfera rizika. Finansijski i robni poljoprivredni derivati
XIV nedjelja, vježbe	Alternativni mehanizmi transfera rizika. Finansijski i robni poljoprivredni derivati
XV nedjelja, pred.	Popravni kolokvijumi
XV nedjelja, vježbe	Predaja pisanog rada (eseja) i prezentacija koncepta završnog ispita.
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno praćenje nastave i polaganje kolokvijuma
Konsultacije	Poslije predavanja
Opterećenje studenta u casovima	<p>Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8 sati. Struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbi 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 nedelja = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x 8 sati = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati Struktura opterećenja: 128 sati (nastava), 16</p>

	sati (priprema) i 36 sati (dopunski rad)
Literatura	Kaščelan V. Novović M.: Osiguranje i aktuarska matematika, Univerzitet Crne Gore, 2009.; J.Kočović P.Šulejić Osiguranje EF-Beograd 2002. G.E.Rejda Principles of Risk Management and Insurance, Addison Wesley Longman, 2001. V.Kovačević: Robno-berzansko poslovanje- monografija, Institut za ekonomiju poljoprivrede, Beograd, 2015.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Dva kolokvijuma nose po 25 poena, završni ispit 35 poena, prisustvo nastavi 5 poena i esej 10 poena. Ocjena se formira u skladu sa ECTS Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon završetka ovog predmeta student će moći da: 1. Definiše rizik, imenuje oblike i faze upravljanja rizikom i kvantifikuje rizik. 2. Definiše osiguranje, imenuje funkcije, elemente i zadatke tehničke organizacije osiguranja. 3. Navede oblike organizovanja osiguravajućih kompanija, lica i dokumenta u osiguranju. 4. Opiše i klasifikuje vrste osiguranja imovine i lica prema različitim kriterijumima. 5. Objasni načela osiguranja imovine i obračuna naknadu iz osiguranja. 6. Analizira i raspravlja o rizicima i osiguranju u poljoprivredi. 7. Opiše i klasifikuje vrste osiguranja u poljoprivredi. 8. Definiše saosiguranje i reosiguranje. 9. Navede i objasni hedžing strategije sa finansijskim i robnim poljoprivrednim derivatima.

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / EVALUACIJA INVESTICIJA U AGROBIZNISU

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Sticanje znanja o osnovnim pojmovima iz upravljanja investicijama i metodologiji za ocjenu investicija u proizvodnji i prerada u agrokompleksu
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović Prof.dr Miomir Jovanović Dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, kolokvijumi, seminarski rad
I nedjelja, pred.	Investicije kao faktor dugoročne razvojne politike u uslovima tehničkog progressa
I nedjelja, vježbe	Investicije kao faktor dugoročne razvojne politike u uslovima tehničkog progressa
II nedjelja, pred.	Planiranje i priprema realizacije investicije
II nedjelja, vježbe	Planiranje i priprema realizacije investicije
III nedjelja, pred.	Specifičnosti ocjene investicije u proizvodnji i preradi poljoprivrednih proizvoda
III nedjelja, vježbe	Specifičnosti ocjene investicije u proizvodnji i preradi poljoprivrednih proizvoda
IV nedjelja, pred.	Predinvesticione studije
IV nedjelja, vježbe	Predinvesticione studije
V nedjelja, pred.	Investicioni program
V nedjelja, vježbe	Investicioni program
VI nedjelja, pred.	Cost-Benefit analiza
VI nedjelja, vježbe	Cost-Benefit analiza
VII nedjelja, pred.	Koloklijum I
VII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
VIII nedjelja, pred.	Zajednička metodologija za primjenu i ocjenu investicionih projektata
VIII nedjelja, vježbe	Zajednička metodologija za primjenu i ocjenu investicionih projektata
IX nedjelja, pred.	Tehnička dokumentacija
IX nedjelja, vježbe	Tehnička dokumentacija
X nedjelja, pred.	Organizacija službe investiranja
X nedjelja, vježbe	Organizacija službe investiranja
XI nedjelja, pred.	Izrada biznis plana u proizvodnji i preradi poljoprivrednih proizvoda
XI nedjelja, vježbe	izrada biznis plana u proizvodnji i preradi poljoprivrednih proizvoda
XII nedjelja, pred.	Kolokvijum II
XII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
XIII nedjelja, pred.	Metode utvrđivanja ekonomske efektivnosti investicija
XIII nedjelja, vježbe	Metode utvrđivanja ekonomske efektivnosti investicija
XIV nedjelja, pred.	Metode ocjene investicija u uslovima neizvjesnosti
XIV nedjelja, vježbe	Metode ocjene investicija u uslovima neizvjesnosti
XV nedjelja, pred.	sinteza gradiva
XV nedjelja, vježbe	Obnavljanje gradiva
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno praćenje nastave i polaganje kolokvijuma
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno 6 kredita x 40/30 = 8 sati;Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi; 3 sata individualnog rada studenta (pripreme za vježbe, uključujući i konsultacije); U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 nedjelja =128 sati ;Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2X (8 sati) = 16 sati , Ukupno opterećenje za predmet: 6 X 30 =180 sati;Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 36

	sati;Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 36 sati (dopunski rad);
Literatura	Jovanović, P (2006): Upravljanje investicijama, FON, Beograd Andrić,J., Vasiljević Zorica, Sredojević Zorica (2005): Investicije - osnove planiranja i analiza, Poljoprivredni fakultet, Beograd Gogić, P. (2009): Teorija troškova sa kalkulacijama - u proizvodnji i preradi poljoprivrdnih proizvoda, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času -5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, ukupno 40 poena - SeminarSKI rad 5 poena - Završni ispit -50 poena Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena . Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do< 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Osposobljenost da stečena znanja o upravljanju investicijama koriste u praksi pri utvrđivanju ekonomske efektivnosti i finansijske prihvatljivosti investicija i izradi investicionih programa u preduzećima i gazdinstvima za proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / INFORMACIONI SISTEMI U POLJOPRIVREDI

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Sticanje znanja o informacionim sistemima i njihovoj primjeni i implementaciji u poljoprivredi
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Docent dr Saša Vujošević
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe
I nedjelja, pred.	Uvod u kurs. Šta je informacioni sistem? Zašto nam je potreban MIS?
I nedjelja, vježbe	Uvod u baze podataka
II nedjelja, pred.	Elementi informacionih sistema
II nedjelja, vježbe	Dizajniranje baze podataka. ER dijagram
III nedjelja, pred.	Klasifikacija IS. Kako kompanije koriste različite IS za postizanje različitih ciljeva?
III nedjelja, vježbe	Relaciona algebra.
IV nedjelja, pred.	Identifikacija zahtjeva u agrobiznisu? Koja je razlika između podataka, informacija i znanja?
IV nedjelja, vježbe	SQL
V nedjelja, pred.	Sistemi za transakcionu obradu podataka. Menadžment informacioni sistemi
V nedjelja, vježbe	Access - kreiranje tabela, tipovi podataka
VI nedjelja, pred.	Komponente upravljačkih informacionih sistema
VI nedjelja, vježbe	Access - odnosa (veza)
VII nedjelja, pred.	Sistemi za transakcionu obradu podataka. Menadžment informacioni sistemi-MIS
VII nedjelja, vježbe	Kreiranje upita
VIII nedjelja, pred.	Prvi kolokvijum
VIII nedjelja, vježbe	Test
IX nedjelja, pred.	Popravni prvog kolokvijuma
IX nedjelja, vježbe	Popravni testa
X nedjelja, pred.	Analiza potencijalnih izvora podataka koji se mogu koristiti u MIS, kako bi se zadovoljile potrebe agrobiznisa.
X nedjelja, vježbe	Access - kreiranje složenih SQL upita
XI nedjelja, pred.	Sistemi za podršku odlučivanju-DSS. Sistemi vještačke inteligencije
XI nedjelja, vježbe	Access - kreiranje izvještaja
XII nedjelja, pred.	Metode i tehnike planiranja, dizajna, projektovanja, implementacije i održavanja IS
XII nedjelja, vježbe	Access - kreiranje izvještaja
XIII nedjelja, pred.	Analiza sistema, specifikacija korisničkih zahtjeva - metode funkcionalne analize
XIII nedjelja, vježbe	Access - realizacija konkretne BP
XIV nedjelja, pred.	Analiza sistema, specifikacija korisničkih zahtjeva - metode objektno orijentisane analize
XIV nedjelja, vježbe	Access - uvoz podataka
XV nedjelja, pred.	Metodologije upravljanja projektima razvoja IS
XV nedjelja, vježbe	Odbrana projekta
Obaveze studenta u toku nastave	Aktivno učešće u nastavnim aktivnostima. Polaganje kolokvijuma i završnog ispita. Izrada projekta.
Konsultacije	Poslije predavanja
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno $6 * 40/30 = 8$ sati; Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi, 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije. U toku semestra Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 nedelja = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x 8 sati = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet: $6x 30 = 180$ sati. Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom roku

	uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava), 16 sati (priprema) i 36 sati (dopunski rad)
Literatura	Obavezna: Uvod u informacione sisteme, R. Kelly Rainer Jr, Efraim Turban, 2009. Microsoft Access 2013 Korak po korak, J. Cox, J. Lambert, 2014 Preporučena: Information Systems for Business and Beyond, D. T. Bourgeois, 2019.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Ocjena na ispitu se formira na osnovu rezultata kolokvijuma (40%), projekta (20%) i završnog ispita (40%). Ocjena se formira u skladu sa ECTS: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F $<$ od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	1. Studenti će moći da identifikuju i definišu predrasude u ponašanju sa kojima se suočavaju menadžeri agrobiznisa. 2. Studenti će moći definišu komponente informacionih sistema 3. Studenti će moći da uporede i procijene različite informacione sisteme 4. Studenti će moći da dizajniraju i realizuju jednostavniju bazu podataka; 5. Studenti će moći da procijene korist i troškove informacionog sistema

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet treba da omogući student sticanje znanja o prirodi menadžmenta ljudskih resura o planiranju, regrutovanju, selekciji kandidata za posao, njihovoj obuci, ocjenjivanju i razvoju zaposlenih, sistemima zarade, radnim odnosima-pregovaranju i napuštanju organizacije
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović, dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	UVOD. Čovjek i rad, Definisane naučne oblasti i funkcije menadžmenta ljudskih resursa
I nedjelja, vježbe	UVOD. Čovjek i rad, Definisane naučne oblasti i funkcije menadžmenta ljudskih resursa
II nedjelja, pred.	Organizaciona kultura i poslovanje, Savremeni trendovi u menadžmentu ljudskih resursa
II nedjelja, vježbe	Organizaciona kultura i poslovanje, Savremeni trendovi u menadžmentu ljudskih resursa
III nedjelja, pred.	Značaj motivisanosti za organizaciju rada, Razvoj zaposlenih
III nedjelja, vježbe	Značaj motivisanosti za organizaciju rada, Razvoj zaposlenih
IV nedjelja, pred.	Radna efektivnost, Sistemi zarada i strateški aspekt plaćanja
IV nedjelja, vježbe	Radna efektivnost, Sistemi zarada i strateški aspekt plaćanja
V nedjelja, pred.	Metode istraživanja u organizaciji rada
V nedjelja, vježbe	Metode istraživanja u organizaciji rada
VI nedjelja, pred.	KOLOKVIJUM 1
VI nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
VII nedjelja, pred.	Specifičnosti rada u poljoprivredi
VII nedjelja, vježbe	Specifičnosti rada u poljoprivredi
VIII nedjelja, pred.	Proučavanje i racionalizacija rada, TQM-Upravljanje totalnim kvalitetom
VIII nedjelja, vježbe	Proučavanje i racionalizacija rada, TQM-Upravljanje totalnim kvalitetom
IX nedjelja, pred.	Organizacija radnog mjesta, Ocjena performansi zaposlenih
IX nedjelja, vježbe	Organizacija radnog mjesta, Ocjena performansi zaposlenih
X nedjelja, pred.	Organizacija radnih procesa u poljoprivredi, Timski rad
X nedjelja, vježbe	Organizacija radnih procesa u poljoprivredi, Timski rad
XI nedjelja, pred.	Primjeri unapređenja organizacije rada
XI nedjelja, vježbe	Primjeri unapređenja organizacije rada
XII nedjelja, pred.	KOLOKVIJUM 2
XII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
XIII nedjelja, pred.	Mjere unapređenja procesa rada, Zadržavanje osoblja i napuštanje organizacije
XIII nedjelja, vježbe	Mjere unapređenja procesa rada, Zadržavanje osoblja i napuštanje organizacije
XIV nedjelja, pred.	Mjerenje ostvarenih rezultata, Radni učinak i upravljanje karijerom
XIV nedjelja, vježbe	Mjerenje ostvarenih rezultata, Radni učinak i upravljanje karijerom
XV nedjelja, pred.	Utvrđivanje predenog gradiva i priprema za završni ispit
XV nedjelja, vježbe	Priprema za završni ispit kroz izradu zadataka iz oblasti organizacije procesa rada
Obaveze studenta u toku nastave	Da pohađaju nastavu, rade kolokvijume ili seminarske radove
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno 6 * 40/30= 8 sati; Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi, 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati * 16= 128 sati ; Neophodne pripreme prije početka semestra(administracija,upis i ovjera): 2 * 8 sati =16 sati ;Ukupno opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku,uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati(nastava)+16 sati(priprema)+36 sati (dopunski rad);

Literatura	1. Munčan, P., Živković, D.(2004): Menadžment rada i proizvodnje u poljoprivredi, Beograd. 2. Živković, D. (2012) Menadžment ljudskih resursa, Beograd 3. Dessler, G. (2007) Osnovi menadžmenta ljudskih resursa 4. Torrington, D., Hall, L., Taylor, S.(2004): Menadžment ljudskih resursa
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času -5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, (ukupno 40 poena) - SeminarSKI rad -(5 poena) - Završni ispit - (50 poena) Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Student kroz efikasno učenje stiče vještine kritičkog mišljenja o problemima iz oblasti upravljanja svim aspektima ljudskih resursa. Student treba da bude osposobljen za primjenu instrumenata, mjera i metoda pri definisanju, planiranju, regrutovanju, selekciji, obuci i razvoju zaposlenih, određivanju sistema zarada i napuštanju organizacije

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / RURALNO FINANSIRANJE

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Izučavanjem ovog predmeta student stiče teorijska i istraživačka saznanja u sferi savremene teorije i prakse finansiranja agrarnog i ruralnog razvoja
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović, prof.dr Miomir Jovanović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	Upoznavajući sa teorijom i praksom finansija i finansiranja
I nedjelja, vježbe	Upoznavajući sa teorijom i praksom finansija i finansiranja
II nedjelja, pred.	Specifičnosti finansiranja u agraru
II nedjelja, vježbe	Specifičnosti finansiranja u agraru
III nedjelja, pred.	Razvoj novčanih i bankarskih poslova
III nedjelja, vježbe	Razvoj novčanih i bankarskih poslova
IV nedjelja, pred.	Bankarstvo i kredit u savremenim privredama
IV nedjelja, vježbe	Bankarstvo i kredit u savremenim privredama
V nedjelja, pred.	Principi agrarnih finansija
V nedjelja, vježbe	Principi agrarnih finansija
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum 1
VI nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
VII nedjelja, pred.	Finansijski menadžment i monitoring
VII nedjelja, vježbe	Finansijski menadžment i monitoring
VIII nedjelja, pred.	Finansijska tržišta, posrednici i institucije
VIII nedjelja, vježbe	Finansijska tržišta, posrednici i institucije
IX nedjelja, pred.	Napredno finansijsko planiranje, budžetiranje
IX nedjelja, vježbe	Napredno finansijsko planiranje, budžetiranje
X nedjelja, pred.	Pribavljanje kredita, upravljanje novcem u agrobiznisu
X nedjelja, vježbe	Pribavljanje kredita, upravljanje novcem u agrobiznisu
XI nedjelja, pred.	Priroda i značaj mikrokorporativnih finansija
XI nedjelja, vježbe	Priroda i značaj mikrokorporativnih finansija
XII nedjelja, pred.	Kolokvijum 2
XII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
XIII nedjelja, pred.	Međunarodne finansijske institucije
XIII nedjelja, vježbe	Međunarodne finansijske institucije
XIV nedjelja, pred.	Specijalizovane finansijske institucije u poljoprivredi
XIV nedjelja, vježbe	Specijalizovane finansijske institucije u poljoprivredi
XV nedjelja, pred.	Sistem plaćanja u platnom prometu sa inostranstvom
XV nedjelja, vježbe	Sistem plaćanja u platnom prometu sa inostranstvom
Obaveze studenta u toku nastave	Da pohađaju nastavu, rade kolokvijume ili seminarske radove
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno 6 * 40/30 = 8 sati; Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi; 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati * 16 = 128 sati ; Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis i ovjera): 2 * 8 sati = 16 sati ; Ukupno opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati (nastava)+16 sati (priprema)+36 sati (dopunski rad);

Literatura	1. Bjelica, V. (2001):Bankarstvo –Teorija i praksa, Novi Sad 2. Vunjak, N., Kovačević,Lj.(2002): Poslovno bankarstvo, Proleter, Bečej 3. Erić, D. (2003): Finansijska tržišta i instrumenti, Čigoja Štampa, Beograd 4. Mishkin (2010): Ekonomija novca, bankarstva i finansijskih tržišta, Mate Beograd 5. Ljutić B.Ž., Schneeberger K.C., Osburn D.D. (2006): Agrarne finansije: Mikro i makro koncept, Magistar biznis administracije – MBA Press Inc, Beograd
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času - 5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, - (ukupno 40 poena) - SeminarSKI rad - (5 poena) - Završni ispit - (50 poena) Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena: Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Definisati pojam ruralnog finansiranja, analizirati uslove kreditiranja, rukovoditi agrobiznisom

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / STRATEŠKO PLANIRANJE AGRARNOG I RURALNOG RAZVOJA

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti strateškog upravljanja agrarnim i ruralnim razvojem
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović, Prof.dr Miomir Jovanović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	Definisanje ruralne ekonomije
I nedjelja, vježbe	Definisanje ruralne ekonomije
II nedjelja, pred.	Koncept održivog poljoprivrednog i ruralnog razvoja
II nedjelja, vježbe	Koncept održivog poljoprivrednog i ruralnog razvoja
III nedjelja, pred.	Teorijske osnove ruralne ekonomije i ruralnog menadžmenta
III nedjelja, vježbe	Teorijske osnove ruralne ekonomije i ruralnog menadžmenta
IV nedjelja, pred.	Pojam i resursi ruralne zajednice.
IV nedjelja, vježbe	Pojam i resursi ruralne zajednice.
V nedjelja, pred.	Metode analize ruralnih područja, internog i eksternog okruženja
V nedjelja, vježbe	Metode analize ruralnih područja, internog i eksternog okruženja
VI nedjelja, pred.	I kolokvijum
VI nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
VII nedjelja, pred.	Ruralni razvoj, Ruralni menadžment i humano korišćenje ruralnih područja, Ruralni biznis
VII nedjelja, vježbe	Ruralni razvoj, Ruralni menadžment i humano korišćenje ruralnih područja, Ruralni biznis
VIII nedjelja, pred.	Ruralni menadžment i ekonomika prirodnih resursa
VIII nedjelja, vježbe	Ruralni menadžment i ekonomika prirodnih resursa
IX nedjelja, pred.	Strategijsko planiranje agrarnog i ruralnog razvoja
IX nedjelja, vježbe	Strategijsko planiranje agrarnog i ruralnog razvoja
X nedjelja, pred.	Vrste strateških dokumenata, planovi, ciljevi i zadaci
X nedjelja, vježbe	Vrste strateških dokumenata, planovi, ciljevi i zadaci
XI nedjelja, pred.	Funkcije i principi planiranja
XI nedjelja, vježbe	Funkcije i principi planiranja
XII nedjelja, pred.	II kolokvijum
XII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
XIII nedjelja, pred.	Faze izrade strateških dokumenata
XIII nedjelja, vježbe	Faze izrade strateških dokumenata
XIV nedjelja, pred.	Definisanje misije i vizije
XIV nedjelja, vježbe	Definisanje misije i vizije
XV nedjelja, pred.	Monitoring, evaluacija i revizija aktivnosti
XV nedjelja, vježbe	Monitoring, evaluacija i revizija aktivnost
Obaveze studenta u toku nastave	Da pohađaju nastavu, rade kolokvijume ili seminarske radove
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno $6 * 40/30 = 8$ sati; Struktura: 3 sata predavanja, 2 sata vježbi; 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: $8 \text{ sati} * 16 = 128$ sati ; Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis i ovjera): $2 * 8 \text{ sati} = 16$ sati ; Ukupno opterećenje za predmet: $6 * 30 = 180$ sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati (nastava)+16 sati

	(priprema)+36 (dopunski rad);
Literatura	1. Hoff, K., Braverman, a., Stiglitz, E.: "The Economics of Rural Organizations." Oxford University Press, New York, 1993. godine 2. Yaron, J., McDonald, P.B., Piprek, L.G.:Rural Finance; Washington, D.C., 1997. Godine 3. Moseley M.: Local Partnerships for Rural Development:The European Experience, 2003, CABI
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času - 5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, - (ukupno 40 poena) - SeminarSKI rad - (5 poena) - Završni ispit - (50 poena) Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena. Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Definiše pojam ruralna ekonomija, analizira ekonomske pokazatelje, rukovodi planiranjem ruralnog razvoja

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / FARM MENADŽEMENT

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti upravljanja poljoprivrednim gazdinstvom, kroz definisanje strategije poljoprivrednog gazdinstva, pozicioniranja na tržištu, planiranje poslovanja, obezbeđivanje izvora finansiranja, utvrđivanje pokazatelja i analizu poslovanja, sa ciljem donošenja racionalnih i optimalnim dogorocnih rešenja na poljoprivrednom gazdinstvu
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotovic Dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	Značaj i uloga farm menadžmenta
I nedjelja, vježbe	Značaj i uloga farm menadžmenta
II nedjelja, pred.	Održivi razvoj poljoprivrede
II nedjelja, vježbe	Održivi razvoj poljoprivrede
III nedjelja, pred.	Tipovi poljoprivrednih gazdinstava
III nedjelja, vježbe	Tipovi poljoprivrednih gazdinstava
IV nedjelja, pred.	Funkcija menadžmenta na poljoprivrednim gazdinstvima
IV nedjelja, vježbe	Funkcija menadžmenta na poljoprivrednim gazdinstvima
V nedjelja, pred.	Definisanje strategije poljoprivrednog gazidnstva
V nedjelja, vježbe	Definisanje strategije poljoprivrednog gazidnstva
VI nedjelja, pred.	Pozicioniranje poljoprivrednog gazdinstva; Kolokvijum 1
VI nedjelja, vježbe	Pozicioniranje poljoprivrednog gazdinstva;
VII nedjelja, pred.	Poslovna evidencija na poljoprivrednom gazdinstvu
VII nedjelja, vježbe	Poslovna evidencija na poljoprivrednom gazdinstvu
VIII nedjelja, pred.	Plan poslovanja
VIII nedjelja, vježbe	Plan poslovanja
IX nedjelja, pred.	Kapital u sektoru poljoprivrede
IX nedjelja, vježbe	Kapital u sektoru poljoprivrede
X nedjelja, pred.	Finansije na poljoprivrednom gazdinstvu, izvori finansiranja
X nedjelja, vježbe	Finansije na poljoprivrednom gazdinstvu, izvori finansiranja
XI nedjelja, pred.	Troškovi i kalkulacije poljoprivrednog gazidnstva
XI nedjelja, vježbe	Troškovi i kalkulacije poljoprivrednog gazidnstva
XII nedjelja, pred.	Rizici u poljoprivredi, Kolokvijum 2
XII nedjelja, vježbe	Rizici u poljoprivredi
XIII nedjelja, pred.	Ekonomski pokazatelji poslovanja
XIII nedjelja, vježbe	Ekonomski pokazatelji poslovanja
XIV nedjelja, pred.	Analiza poslovanja
XIV nedjelja, vježbe	Analiza poslovanja
XV nedjelja, pred.	Radna snaga
XV nedjelja, vježbe	Radna snaga
Obaveze studenta u toku nastave	Pohađa nastavu i aktivno učesvuje u ispunjavanju zadataka
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno 6 * 40/30= 8 sati; Struktura:3 sata predavanja; 2 sata vježbi;3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati * 16= 128 sati, Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis i ovjera): 2 * 8 sati =16 sati ; Ukupno opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku,uključujući i polaganje popavnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati

	(nastava)+16 sat i(priprema)+36 sati (dopunski rad);
Literatura	Rodić,J.(1991): Poslovne finansije, Ekonomika,Beograd Schneeberger,K., Osborn, D. Ljutić, B. (1995): Finansijsko planiranje u agrobiznisu, Beograd Ljutić B.Ž., Schneeberger K.C., Osburn D.D. (2006): Agrarne finansije: Mikro i makro koncept, Magistar biznis administracije – MBA Press Inc, Beograd Becker John C.(1997): Organization of the Farm or Agri-Business Enterprise. University Park, Penn State Cooperative Extension
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času - 5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, - (ukupno 40 poena) - SeminarSKI rad - (5 poena) - Završni ispit - (50 poena) Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena. Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do< 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Definiše značaj farm menadžmenta, prepozna poziciju poljoprivrednog gazdinstva, analizira finansijski položaj gazdinstva

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / METODOLOGIJA NAUČNO ISTRAŽIVAČKOG RADA

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Da se studenti Master studija osposobe za: izbor problema istraživanja i naučnih metoda, izradu projekta naučnog istraživanja, izvođenja istraživanja, obradu podataka viševrsnim analizama, da steknu vještinu interpretacije naučnih rezultata i pisanja radova
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Miomir Jovanović, prof.dr Aleksandra Despotović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih i domaćih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	Naučno objašnjenje, predviđanje i razumijevanje
I nedjelja, vježbe	Naučno objašnjenje, predviđanje i razumijevanje
II nedjelja, pred.	Naučne činjenice, zakoni i teorije
II nedjelja, vježbe	Naučne činjenice, zakoni i teorije
III nedjelja, pred.	Savremena shvatanja o razvoju naučnog rada
III nedjelja, vježbe	Savremena shvatanja o razvoju naučnog rada
IV nedjelja, pred.	Ocjenjivanje i upoređivanje naučnih teorija
IV nedjelja, vježbe	Ocjenjivanje i upoređivanje naučnih teorija
V nedjelja, pred.	Iskustveno provjeravanje teorije i hipoteze
V nedjelja, vježbe	Iskustveno provjeravanje teorije i hipoteze
VI nedjelja, pred.	Naučno istraživanje: priroda, vrste, funkcija i struktura
VI nedjelja, vježbe	Naučno istraživanje: priroda, vrste, funkcija i struktura
VII nedjelja, pred.	Kolokvijum 1 ; Problem istraživanja
VII nedjelja, vježbe	Kolokvijum 1 ; Problem istraživanja
VIII nedjelja, pred.	Hipoteza istraživanja
VIII nedjelja, vježbe	Hipoteza istraživanja
IX nedjelja, pred.	Tipovi i i nacrti istraživanja
IX nedjelja, vježbe	Tipovi i i nacrti istraživanja
X nedjelja, pred.	Mjerenje u istraživanju
X nedjelja, vježbe	Mjerenje u istraživanju
XI nedjelja, pred.	Uzorkovanje u istraživanju
XI nedjelja, vježbe	Uzorkovanje u istraživanju
XII nedjelja, pred.	Obrada i analiza podataka
XII nedjelja, vježbe	Obrada i analiza podataka
XIII nedjelja, pred.	Pisanje izvještaja o obavljenom istraživanju
XIII nedjelja, vježbe	Pisanje izvještaja o obavljenom istraživanju
XIV nedjelja, pred.	Kolokvijum 2; Etika naučnog rada
XIV nedjelja, vježbe	Kolokvijum 2; Etika naučnog rada
XV nedjelja, pred.	Tradicionalna i nova paradigma
XV nedjelja, vježbe	Tradicionalna i nova paradigma
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno prisustvo nastavi, primjereno vladanje, pohađanje provjera znanja
Konsultacije	nakon predavanja, a po potrebi po dogovoru
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8 sati ;Struktura:3 sata predavanja ;2 saat vježbi;3 sata samostalnog rada, uključujući i konsultacije; u toku semestra: Nastava i završni ispit:(8 sati) x 16 = 128 sati ;Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera prije početka semestra): (8 sati) x 2 = 16 sati;Ukupno opterećenje za predmet : 6 x 30 = 180 sati;Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom

	ispitnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet od 180 sati). Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) +36 sati (dopunski rad).
Literatura	1. Ristić, Ž.: O istraživanju, metodi i znanju, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, 2006. 2. M. Zakić, I. Zindović, , Metodologija naučno-istraživačkog rada, Poslovni biro, Beograd, 2010
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo i aktivnosti na času: ukupno 5 poena Dva kolokvijuma 2x20 poena ukupno 40 poena SeminarSKI rad ukupno 5 poena Završni ispit ukupno 50 poena Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći: Koristiti znanja i umijeća samostalnog izbora naučnog problema i primjene metodologije naučno istraživačkog rada u projektovanju i izvođenju istraživanja i izradi naučnog rada

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / OBRAČUN I ANALIZA TROŠKOVA I REZULTATA U POLJ.

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Da se studenti upoznaju sa mogućnostima primjene različitih metoda obračuna i analize troškova i rezultata u poljoprivredi, kao i korišćenjem metodologije koja se koristi za obračun i analizu
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović, dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih i domaćih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	Metodološko-aplikativne specifičnosti obračuna troškova i učinaka u poljoprivredi
I nedjelja, vježbe	Metodološko-aplikativne specifičnosti obračuna troškova i učinaka u poljoprivredi
II nedjelja, pred.	Organizacija i funkcionisanje internog obračuna u poljoprivredi
II nedjelja, vježbe	Organizacija i funkcionisanje internog obračuna u poljoprivredi
III nedjelja, pred.	Metodološke osnove različitih sistema obračuna troškova i rezultata i njihove specifičnosti na polj. gazdinstvima
III nedjelja, vježbe	Metodološke osnove različitih sistema obračuna troškova i rezultata i njihove specifičnosti na polj. gazdinstvima
IV nedjelja, pred.	Preduzetnički ambijent-pojam, suština, analiza okruženja, lociranje biznisa
IV nedjelja, vježbe	Preduzetnički ambijent-pojam, suština, analiza okruženja, lociranje biznisa
V nedjelja, pred.	Obračun i analiza na bazi procjenjenih troškova u poljoprivredi
V nedjelja, vježbe	Obračun i analiza na bazi procjenjenih troškova u poljoprivredi
VI nedjelja, pred.	KOLOKVIJUM 1
VI nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
VII nedjelja, pred.	Obračun i analiza na bazi standardnih troškova u poljoprivredi
VII nedjelja, vježbe	Obračun i analiza na bazi standardnih troškova u poljoprivredi
VIII nedjelja, pred.	Obračun i analiza na bazi varijabilnih troškova u poljoprivredi
VIII nedjelja, vježbe	Obračun i analiza na bazi varijabilnih troškova u poljoprivredi
IX nedjelja, pred.	Obračun i analiza troškova po aktivnostima u poljoprivredi
IX nedjelja, vježbe	Obračun i analiza troškova po aktivnostima u poljoprivredi
X nedjelja, pred.	Mogućnosti primjene ciljnog troška i drugih savremenih sistema obračuna u poljoprivredi
X nedjelja, vježbe	Mogućnosti primjene ciljnog troška i drugih savremenih sistema obračuna u poljoprivredi
XI nedjelja, pred.	Komparativna analiza potencijala različitih sistema obračuna sa aspekta zadovoljenja informacionih potreba menadžmenta poljoprivrednih gazdinstava
XI nedjelja, vježbe	Komparativna analiza potencijala različitih sistema obračuna sa aspekta zadovoljenja informacionih potreba menadžmenta poljoprivrednih gazdinstava
XII nedjelja, pred.	KOLOKVIJUM 2.
XII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
XIII nedjelja, pred.	Mogućnosti primjene savremenih pristupa upravljanju troškovima u poljoprivredi
XIII nedjelja, vježbe	Mogućnosti primjene savremenih pristupa upravljanju troškovima u poljoprivredi
XIV nedjelja, pred.	Analiza finansijskog rezultata i finansijskog položaja poljoprivrednih gazdinstava
XIV nedjelja, vježbe	Analiza finansijskog rezultata i finansijskog položaja poljoprivrednih gazdinstava
XV nedjelja, pred.	Analiza finansijskog rezultata i finansijskog položaja poljoprivrede na makro nivou
XV nedjelja, vježbe	Analiza finansijskog rezultata i finansijskog položaja poljoprivrede na makro nivou
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, po izboru rade seminarske radove, rade kolokvijume
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u	Nedjeljno 6 * 40/30= 8 sati, Struktura:3 sata predavanja; 2 sata vježbi; 3 sata samostalnog rada

casovima	uključujući i konsultacije; u toku semestra:Nastava i završni ispit: 8 sati * 16= 128 sati; Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis i ovjera): 2 * 8 sati =16 sati ; Ukupno opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati (nastava)+16 sati (priprema)+36 sati (dopunski rad),
Literatura	1. Rodić, J. Vukelić Gordana, Andrić, M. (2007) Teorija , politika i analiza bilansa, Poljoprivredni fakultet, Beograd 2. Rodić, J (1991): Teorija i analiza bilansa, Ekonomika, Beograd 3. Stevanović, N., Malinić, D. (2003): Upravljačko računovodstvo, Ekonomski fakultet, Beograd 4. Goethorpe Catarine (2009): Upravljačko računovodstvo, Data Status, Beograd
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času -5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, ukupno 40 poena - SeminarSKI rad 5 poena - Završni ispit -50 poena Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena. Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	
Ishodi učenja	Definiše troškove u poljoprivredi, analizira troškove po pojedinim linijama, analizira finansijski rezultat

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / AGROMARKETING

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti
Ciljevi izučavanja predmeta	Da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti agromarketiinga
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Miomir Jovanović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni rad.
I nedjelja, pred.	Pojam i razvoj marketinga
I nedjelja, vježbe	Pojam i razvoj marketinga
II nedjelja, pred.	Tržište, trgovina i marketing
II nedjelja, vježbe	Tržište, trgovina i marketing
III nedjelja, pred.	Proces planiranja u marketingu
III nedjelja, vježbe	Proces planiranja u marketingu
IV nedjelja, pred.	Informacioni sistemi u marketingu
IV nedjelja, vježbe	Informacioni sistemi u marketingu
V nedjelja, pred.	Politika proizvoda, cjenovna politika
V nedjelja, vježbe	Politika proizvoda, cjenovna politika
VI nedjelja, pred.	Odlučivanje u marketingu, KOLOKVIJUM 1
VI nedjelja, vježbe	Odlučivanje u marketingu, KOLOKVIJUM 1
VII nedjelja, pred.	Test proizvoda, test cijene, prognoza prodaje
VII nedjelja, vježbe	Test proizvoda, test cijene, prognoza prodaje
VIII nedjelja, pred.	Trgovina poljoprivredniom proizvodima i inputima za poljoprivredu
VIII nedjelja, vježbe	Trgovina poljoprivredniom proizvodima i inputima za poljoprivredu
IX nedjelja, pred.	Tok marketinškog procesa
IX nedjelja, vježbe	Tok marketinškog procesa
X nedjelja, pred.	Postupak istraživanja tržišta, metode empirijskog istraživanja, uzorkovanje, vrednovanje i analiza podataka
X nedjelja, vježbe	Postupak istraživanja tržišta, metode empirijskog istraživanja, uzorkovanje, vrednovanje i analiza podataka
XI nedjelja, pred.	Koncept agromarketinga
XI nedjelja, vježbe	Koncept agromarketinga
XII nedjelja, pred.	Opšti model agromarketinga, KOLOKVIJUM 2
XII nedjelja, vježbe	Opšti model agromarketinga, KOLOKVIJUM 2
XIII nedjelja, pred.	Seminar- izrada marketinškog plana
XIII nedjelja, vježbe	Seminar- izrada marketinškog plana
XIV nedjelja, pred.	Seminar- izrada marketinškog plana
XIV nedjelja, vježbe	Seminar- izrada marketinškog plana
XV nedjelja, pred.	Seminar- izrada marketinškog plana
XV nedjelja, vježbe	Seminar- izrada marketinškog plana
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno prisustvo nastavi, primjereno vladanje, pohađanje provjera znanja.
Konsultacije	Nakon predavanja, a po potrebi po dogovoru
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8sati i 0 minuta Struktura: 3 sata predavanja 2 sat vježbe 3 sata i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit:(8 sati) x 16 = 128 sati Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera prije početka semestra): (8 sati) x 2 = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet : 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati (preostalo vrijeme

	od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet od 180 sati) Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) +36 sati (dopunski rad).
Literatura	Literatura: 1. Kotler P., L., Keller. (2007): Upravljanje marketingom, MATE, Zagreb. 2. Božidarević. D.: "Marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda", Poljoprivredni fakultet, 2003. 3. Vlahović. B.: "Marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda", Poljoprivredni fakultet, Novi Sad, 2004. Dopunska: 4. Đorović, M., Tomin, A: "Tržište i promet poljoprivrednih proizvoda", Poljoprivredni fakultet, Beograd, 2000. 5. Salai, S., Božidarević. D.: "Marketing istraživanje", Savremena administracija, Beograd, 1997.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Dva kolokvijuma 2x20 poena ukupno 40 poena Seminarski 2x5 poena ukupno 10 poena Završni ispit ukupno 50 poena Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što položi ovaj ispit student će moći da: 1. Stekne osnovna znanja iz oblasti agromarketinga 2. Samostalno formira i sagleda uzročno posledične veze između tržišta, trgovine i marketinga 3. Definiše proces istraživanja, vrste istraživanja i primjenu istraživanja 4. Dizajnira i sprovede terensko istraživanje 5. Vrednuje i interpretira rezultate istraživanja 6. Izradi preporuke za poslovno odlučivanje na osnovu rezultata istraživanja

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / PREHRAMBENO INŽENJERSTVO

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Sticanje teorijskih i praktičnih znanja iz oblasti prehrambenog inženjerstva. Studenti će biti upoznati sa fizičko-hemijskim sastavom prehrambenih proizvoda, sirovinama, pakovanjem i skladištenjem proizvoda, mašinama i opremom, različitim tehnikama i tehnologijama iz područja prehrambenog inženjerstva.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Doc.dr Danijela Raičević
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi i završni ispit
I nedjelja, pred.	Uvod i definicija predmeta. Klasifikacija prehrambenih proizvoda.
I nedjelja, vježbe	Klasifikacija tehnika i tehnologija u prehrambenom inženjerstvu.
II nedjelja, pred.	Prehrambeni proizvodi i osnovni sastojci.
II nedjelja, vježbe	Fizičko-hemijska svojstva i promjene sastojaka hrane tokom proizvodnje.
III nedjelja, pred.	Pomoćne sirovine i pomoćne materije u prehrambenoj industriji.
III nedjelja, vježbe	Kvalitet prehrambenih proizvoda i zakonska regulativa.
IV nedjelja, pred.	Tehnološke operacije u proizvodnji hrane.
IV nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u proizvodnji hrane.
V nedjelja, pred.	Ambalaža i pakovanje prehrambenih proizvoda.
V nedjelja, vježbe	Metode u kontroli kvaliteta hrane.
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum I
VI nedjelja, vježbe	Posjeta pogonima za proizvodnju hrane.
VII nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije vina.
VII nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u proizvodnji vina.
VIII nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije pića (piva, bezalkoholnih i alkoholnih pića).
VIII nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u tehnologiji pića (piva, bezalkoholnih i alkoholnih pića).
IX nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije ulja i masti.
IX nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u tehnologiji ulja i masti.
X nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije pekarskih proizvoda i tjestenina.
X nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u konditorskoj tehnologiji.
XI nedjelja, pred.	Osnovi konditorske tehnologije.
XI nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u tehnologiji prerade voća i povrća.
XII nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije prerade voća i povrća.
XII nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u tehnologiji žita i brašna.
XIII nedjelja, pred.	Kolokvijum II
XIII nedjelja, vježbe	Posjeta pogonima za proizvodnju hrane
XIV nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije mlijeka.
XIV nedjelja, vježbe	Mašine i oprema u proizvodnji mlijeka.
XV nedjelja, pred.	Osnovi tehnologije mesa.
XV nedjelja, vježbe	Osnovi tehnologije mesa.
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, rade seminarski rad, kolokvijume i završni ispit.
Konsultacije	U dogovoru sa studentima jedan sat nedeljno.
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno: 6 kredita x 40/30 = 8 sati. Struktura: predavanja - 3 sata vježbe - 2 sata 3 sata individualnog rada studenta uključujući i konsultacije U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra: 2 x 8 sati = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita 0 - 42 sati Struktura opterećenja: 128 sati/nastava/ + 16 sati (priprema) + 36 sati

	(dopunski rad)
Literatura	Studenti će dobiti štampani materijal. Ostala literatura: 1. Paunović R., Daničić M. (1967): Vinarstvo i tehnologija jakih alkoholnih pića, Zadružna knjiga, Beograd 2. Baras, J. (1982): Prehrambena tehnologija, Školska knjiga, Beograd 3. Cvijović S., Končar-Djurdjević S., Cvijović R. (2000): Mašine, aparati i operacije, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 4. Ljubisavljević M. (1987): Prehrambeni proizvodi i pića, Privredni pregled, Beograd
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo i aktivnost na času: 5 bodova SeminarSKI rad: 5 bodova Kolokvijum: (2 x 20) 40 bodova Završni ispit: 50 bodova Ocjene i poeni: : A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što student položi ispit, biće u mogućnosti da: - Usvoji teorijska i praktična znanja o tehnološkim procesima u različitim prehrambenim tehnologijama; - Usvoji znanja o prehrambenim proizvodima, sirovinama i aditivima u proizvodnji hrane. - Usvoji teorijska znanja o vrstama i načinu rada različitih mašina i opreme u proizvodnji hrane; - Primijeni inženjerski pristup u definisanju i realizaciji tehnoloških procesa u prehrambenoj tehnologiji.

**Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I
REVIZIJA**

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	razmatranje osnovnih pitanja racunovodstva i sistema dvojnog knjigovodstva, odnosno upoznavanje studenata sa racunovodstvom kao osnovnim jezikom poslovne komunikacije, savladavanje racunovodstvene tehnike evidentiranja poslovnih transakcija i sastavljanja finansijskih iskaza primjena MRS i sl
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Miomir Jovanović, prof.dr Aleksandra Despotović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, kolokvijumi, test, završni ispit
I nedjelja, pred.	Razvoj, struktura, klasifikacija i savremeni aspekt racunovodstva
I nedjelja, vježbe	Razvoj, struktura, klasifikacija i savremeni aspekt racunovodstva
II nedjelja, pred.	Instrumenti organizacije racunovodstva
II nedjelja, vježbe	Instrumenti organizacije racunovodstva
III nedjelja, pred.	Racunovodstvena nacela i regulativa
III nedjelja, vježbe	Racunovodstvena nacela i regulativa
IV nedjelja, pred.	Profesionalna i normativna regulativa finansijskih izvještaja
IV nedjelja, vježbe	Profesionalna i normativna regulativa finansijskih izvještaja
V nedjelja, pred.	Konceptualni okvir MRS i MSF
V nedjelja, vježbe	Konceptualni okvir MRS i MSF
VI nedjelja, pred.	Prezentacija finansijskih izvještaja
VI nedjelja, vježbe	Prezentacija finansijskih izvještaja
VII nedjelja, pred.	Kolokvijum I
VII nedjelja, vježbe	Obnavljanje gradiva
VIII nedjelja, pred.	Priznavanje i prezentacija elemenata finansijskog i prinosnog položaja
VIII nedjelja, vježbe	Priznavanje i prezentacija elemenata finansijskog i prinosnog položaja
IX nedjelja, pred.	Integritet finansijskog izvještavanja u savremenom periodu
IX nedjelja, vježbe	Integritet finansijskog izvještavanja u savremenom periodu
X nedjelja, pred.	Potreba i neophodnost revizije finansijskih izvještaja
X nedjelja, vježbe	Potreba i neophodnost revizije finansijskih izvještaja
XI nedjelja, pred.	Međunarodni standardi revizije
XI nedjelja, vježbe	Međunarodni standardi revizije
XII nedjelja, pred.	Kolokvijum II
XII nedjelja, vježbe	Obnavljanje gradiva
XIII nedjelja, pred.	Specifični problemi revizije finansijskih izvještaja
XIII nedjelja, vježbe	Specifični problemi revizije finansijskih izvještaja
XIV nedjelja, pred.	Ostale poslovne promjene i priprema za sastavljanje osnovnih finansijskih iskaza (vanbilansna evidencija, predzakljucna knjiženja, greške u knjigovodstvu
XIV nedjelja, vježbe	Ostale poslovne promjene i priprema za sastavljanje osnovnih finansijskih iskaza (vanbilansna evidencija, predzakljucna knjiženja, greške u knjigovodstvu
XV nedjelja, pred.	Profesionalna etika u reviziji finansijskih izvještaja
XV nedjelja, vježbe	Profesionalna etika u reviziji finansijskih izvještaja
Obaveze studenta u toku nastave	prisustvo na predavanjima, aktivno ucestvovanje studenata u toku izvođenja nastave i vježbi, izrada seminarskih radova ili eseja
Konsultacije	Nakon vježbi i predavanja
Opterećenje studenta u	Nedeljno:6 kredita x 40/30 = 8 sati.Struktura:predavanja - 3 sata; vježbe - 2 sata; 3 sata individualnog

casovima	rada studenta uključujući i konsultacije; u toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati; Neophodne pripreme prije početka semestra: 2 x 8 sati = 16 sati, Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati; Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita 0 - 42 sata; Struktura opterećenja: 128 sati/nastava/ + 16 sati (priprema) + 36 sati (dopunski rad).
Literatura	Međunarodni standardi revizije i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja Hayes, R., Schilder, R., Dassen, P. Wallage.: Principi revizije (Međunarodna perspektiva), 2002; Prof. dr Slobodan Malinic, docent dr Ana Lalević-Filipović „Racunovodstvo“, Ekonomski fakultet Podgorica, Podgorica, 2009; Sidney J. Gray, belverd E. Needles „Finansijsko racunovodstvo-opšti pristup (prevod) „ Savez Racunovoda i revizora Republika Srpska, 2002; Dr Kata Škaric-Jovanović; Dr Radiša Radovanović Finansijsko racunovodstvo, Ekonomski fakultet u Beogradu, centar za izdavačku djelatnost, 2004; Malinic Dr Slobodan, Upravljačko racunovodstvo i obracun troškova i učinaka, Ekonomski fakultet u Kragujevcu, Kragujevac, 2004
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času -5 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, ukupno 40 poena - Seminarski rad 5 poena - Završni ispit -50 poena Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena. Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	
Ishodi učenja	Analizira finansijski položaj gazdinstva, primjenjuje metode revizije

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / MENADŽMENT MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U POLJ.

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti
Ciljevi izučavanja predmeta	Da studenti steknu osnovna znanja iz oblasti upravljanja malim i srednjim preduzećima u poljoprivredi
Ime i prezime nastavnika i saradnika	prof.dr Miomir Jovanović i dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, konsultacije, samostalni rad
I nedjelja, pred.	Mali biznis i SMEs u modernoj ekonomiji
I nedjelja, vježbe	Mali biznis i SMEs u modernoj ekonomiji
II nedjelja, pred.	Uloga SMEs u razvijenim zemljama
II nedjelja, vježbe	Uloga SMEs u razvijenim zemljama
III nedjelja, pred.	SMEs i preduzetnička klima u tranzicijskim zemljama
III nedjelja, vježbe	SMEs i preduzetnička klima u tranzicijskim zemljama
IV nedjelja, pred.	Pravni oblici vlasništva
IV nedjelja, vježbe	Pravni oblici vlasništva
V nedjelja, pred.	Poslovno okruženje i društvena odgovornost
V nedjelja, vježbe	Poslovno okruženje i društvena odgovornost
VI nedjelja, pred.	Razvijanje Biznis Plana, KOLOKVIJUM 1
VI nedjelja, vježbe	Razvijanje Biznis Plana, KOLOKVIJUM 1
VII nedjelja, pred.	Strateške alijanse i međunarodni rast SMEs
VII nedjelja, vježbe	Strateške alijanse i međunarodni rast SMEs
VIII nedjelja, pred.	Poslovne funkcije u poljoprivrednim preduzećima
VIII nedjelja, vježbe	Poslovne funkcije u poljoprivrednim preduzećima
IX nedjelja, pred.	Preduzetništvo i menadžment u malim i srednjim preduzećima
IX nedjelja, vježbe	Preduzetništvo i menadžment u malim i srednjim preduzećima
X nedjelja, pred.	Pokretanje biznisa i procedura osnivanja preduzeća
X nedjelja, vježbe	Pokretanje biznisa i procedura osnivanja preduzeća
XI nedjelja, pred.	Menadžment, menadžeri i menadžerske funkcije u poljoprivredi
XI nedjelja, vježbe	Menadžment, menadžeri i menadžerske funkcije u poljoprivredi
XII nedjelja, pred.	Strateški menadžment i strateška analiza poslovnih sistema u poljoprivredi, KOLOKVIJUM 2
XII nedjelja, vježbe	Strateški menadžment i strateška analiza poslovnih sistema u poljoprivredi, KOLOKVIJUM 2
XIII nedjelja, pred.	Marketing funkcija i marketing mix u poljoprivrednoj proizvodnji.
XIII nedjelja, vježbe	Marketing funkcija i marketing mix u poljoprivrednoj proizvodnji.
XIV nedjelja, pred.	Istraživanje tržišnih mogućnosti, selekcija i izbor ciljnih tržišta u poljoprivredi
XIV nedjelja, vježbe	Istraživanje tržišnih mogućnosti, selekcija i izbor ciljnih tržišta u poljoprivredi
XV nedjelja, pred.	Upoznavanje sa organizacijom i poslovanjem izabranog preduzeću iz oblasti poljoprivrede (terenska nastava).
XV nedjelja, vježbe	Upoznavanje sa organizacijom i poslovanjem izabranog preduzeću iz oblasti poljoprivrede (terenska nastava).
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno prisustvo nastavi, primjereno vladanje, pohađanje provjera znanja.
Konsultacije	Nakon predavanja, a po potrebi po dogovoru
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 6 kredita x 40/30= 8sati i 0 minuta Struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbe 3 sata i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit: (8 sati) x 16 = 128 sati Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera prije početka semestra): (8 sati) x 2

	= 16 sati Ukupno opterećenje za predmet : $6 \times 30 = 180$ sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet od 180 sati) Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) +36 sati (dopunski rad).
Literatura	Literatura: 1. Corman J., Lussiern R. (2001) Small Business Management: a planning approach, IRWIN, Chicago 2. Burns P., Enterpreunership and Small Business, Palgrave, New York, 2001. 3. Dostić Milenko (2002), Menadžment malog i srednjeg preduzeća, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2002. Dopunska: Deakins D, Freel, Enterpreunershio and small firms, McGraw hill, 2003.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Dva kolokvijuma 2x20 poena ukupno 40 poena Seminarski 2x5 poena ukupno 10 poena Završni ispit ukupno 50 poena Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F $<$ od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što polože ovaj ispit studenti će moći da: 1. Na efektivan i efi kasan način organizuju poslovanje preduzeća iz oblasti poljoprivrede; 2. Obavljaju menadžerske aktivnosti na različitim nivoima, u skladu sa dinamičnim i konkurentnim poslovnim okruženjem; 3. Koriste potrebna organizaciona, upravljačka, rukovodna, poslovna i druga stručna znanja u skladu sa promjenjivim zahtjevima društva u urbanim i periurbanim područjima i principima poslovanja u tržišnoj ekonomiji.

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / SOCIOLOGIJA RURALNOG RAZVOJA

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Studenti će se edukovati o osnovnim elementima sociološkog pristupa pitanjima ruralnog razvoja, različitim teorijskim pristupima u proučavanju društvenih promjena i razvoja sela i poljoprivrede, globalnim razvojnim procesima i njihovom uticaju na razvoj ruralnih sredina. Posebna pažnja bice posvecena i procesima planiranja ruralnog razvoja, participaciji lokalnog stanovništva u tom proces i sl
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović, dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, samostalni rad, izrada seminarskih i domaćih radova, konsultacije
I nedjelja, pred.	Društvene promjene i društveni razvoj. Osnovni pojmovi, vrste društvenih promjena, kategorije društvenog razvoja
I nedjelja, vježbe	Društvene promjene i društveni razvoj. Osnovni pojmovi, vrste društvenih promjena, kategorije društvenog razvoja
II nedjelja, pred.	Različiti teorijski pristupi u proučavanju društvenih promjena; oblasti društvenih promjena na selu
II nedjelja, vježbe	Različiti teorijski pristupi u proučavanju društvenih promjena; oblasti društvenih promjena na selu
III nedjelja, pred.	Globalni razvojni procesi, urbanizacija, deagrarizacija, industrijalizacija, migracije
III nedjelja, vježbe	Globalni razvojni procesi, urbanizacija, deagrarizacija, industrijalizacija, migracije
IV nedjelja, pred.	Podsticajni i ograničavajući faktori društvenih promjena na selu
IV nedjelja, vježbe	Podsticajni i ograničavajući faktori društvenih promjena na selu
V nedjelja, pred.	Osnovni teorijski pristupi proučavanju ruralnog razvoja
V nedjelja, vježbe	Osnovni teorijski pristupi proučavanju ruralnog razvoja
VI nedjelja, pred.	Strategija ruralnog društvenog razvoja
VI nedjelja, vježbe	Strategija ruralnog društvenog razvoja
VII nedjelja, pred.	Kolokvijum 1
VII nedjelja, vježbe	obnavljanje gradiva
VIII nedjelja, pred.	Poljoprivreda kao činilac razvoja ruralnih sredina
VIII nedjelja, vježbe	Poljoprivreda kao činilac razvoja ruralnih sredina
IX nedjelja, pred.	Globalno društvo i značaj planiranja ruralnog razvoja. Regionalizacija i decentralizacija
IX nedjelja, vježbe	Globalno društvo i značaj planiranja ruralnog razvoja. Regionalizacija i decentralizacija
X nedjelja, pred.	Regionalni ruralni razvoj i značaj lokalne samouprave u ruralnom razvoju
X nedjelja, vježbe	Regionalni ruralni razvoj i značaj lokalne samouprave u ruralnom razvoju
XI nedjelja, pred.	Sociološki pristup analizi i planiranju ruralnog razvoja:mikro, mezo i makro analiza. Kolokvijum 2.
XI nedjelja, vježbe	Sociološki pristup analizi i planiranju ruralnog razvoja:mikro, mezo i makro analiza.
XII nedjelja, pred.	Koncepti socijalnog, ekonomskog,kulturnog, ljudskog i ostalih tipova kapitala u analizi ruralnog razvoja
XII nedjelja, vježbe	Koncepti socijalnog, ekonomskog,kulturnog, ljudskog i ostalih tipova kapitala u analizi
XIII nedjelja, pred.	Značaj obrazovanja i razvoja ljudskih resursa za razvoj ruralnih sredina i poljoprivrede
XIII nedjelja, vježbe	Značaj obrazovanja i razvoja ljudskih resursa za razvoj ruralnih sredina i poljoprivrede
XIV nedjelja, pred.	Koncept“izgradnje kapaciteta
XIV nedjelja, vježbe	Koncept“izgradnje kapaciteta
XV nedjelja, pred.	Izrada upitnika, obrada podataka, tumačenje podataka
XV nedjelja, vježbe	Izrada upitnika, obrada podataka, tumačenje podataka
Obaveze studenta u toku nastave	Redovno prisustvo nastavi, pohađanje provjera znanja
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno: 6 * 40/30= 8 sati; Struktura:3 sata predavanja, 2 sata vježbi; 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: (8 sati * 16= 128 sati . Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija,upis i ovjera): 2 * 8 sati =16 sati ; Ukupno

	opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati; Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sati; Struktura opterećenja: 128 sati (nastava)+16 sati (priprema)+36 sati (dopunski rad);
Literatura	1. Stojanov, M.(2004): Sociologija seoskih kolektiva, Novi Sad 2. Long, N.(2001): Development Sociology-Actor Perspectives, Routledge 3. Vujović, S.(2016); Sociologija ruralnog razvoja, Beograd
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo nastavi i aktivnosti na času -(5 poena) - Dva kolokvijuma po 20 poena, (ukupno 40 poena) - SeminarSKI rad (5 poena) - Završni ispit -50 poena Prelazna ocijena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena. Ocjena. broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50;
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Analizira društene promjene i društvenu stvarnost, prepoznaje ulogu i značaj poljoprivrede u ruralnim sredinama, prepoznaje značaj obrazovanja ljudskih resursa za razvoj ruralnih sredina

**Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / PRINCIPI VOĆARASKO
VINOGRADARSKE PROIZVODNJE**

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Sticanje znanja iz oblasti voćarstva i vinogradarstva. Upoznavanje sa ekonomskim pokazateljima voćarsko vinogradarske proizvodnje u svijetu i kod nas. Upoznavanje sa biologijom, ekologijom, načinom razmnožavanja i gajenja voćaka i vinove loze. Upoznavanje vrsta i sorti voćaka i vinove loze. Primjena prethodnih saznanja u projektovanju voćnih i lozних zasada.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	dr Jasmina Balijagić
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ostali nastavni sadržaji
I nedjelja, pred.	Značaj voćarstva.
I nedjelja, vježbe	Značaj vinogradarstva.
II nedjelja, pred.	Proizvodnja voća i grožđa u svijetu i kod nas
II nedjelja, vježbe	Proizvodni reoni u CG
III nedjelja, pred.	Proizvodnja voća i grožđa u svijetu i kod nas
III nedjelja, vježbe	Proizvodnja voća i grožđa kod nas.
IV nedjelja, pred.	Klasifikacija voćaka i vinove lože
IV nedjelja, vježbe	Pomološke podjele voćaka I grožđa
V nedjelja, pred.	Ekologija voćaka i vinove loze
V nedjelja, vježbe	Odnos orografije na proizvodnju
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum I
VI nedjelja, vježbe	Biologij voćaka i vinove loze.
VII nedjelja, pred.	Razmnožavanje voćaka i vinove loze i proizvodnja sadnog materijala
VII nedjelja, vježbe	Savremena proizvodnja sadnog materijal
VIII nedjelja, pred.	Projektovanje zadada voćaka i vinove loze
VIII nedjelja, vježbe	Kalkulacija proizvodnje pojedinih voćnih I vinogradarskih kultura
IX nedjelja, pred.	Podizanje i njega voćnjaka i vinograda
IX nedjelja, vježbe	Analiza pojedinih lokaliteta za organizaciju proizvodnje
X nedjelja, pred.	Realizacija proizvodnje voća i grožđa
X nedjelja, vježbe	Tržište
XI nedjelja, pred.	Kolokvijum II
XI nedjelja, vježbe	Voćne vrste i sorte.
XII nedjelja, pred.	Sorte i podloge vinove loze
XII nedjelja, vježbe	Autohtone sorte
XIII nedjelja, pred.	Prerada voća i grožđa
XIII nedjelja, vježbe	Lokacija prerađivačkih kapaciteta
XIV nedjelja, pred.	Uzgojni oblici vinove loze i potpora
XIV nedjelja, vježbe	Klasični I savremeni uzgojni oblici
XV nedjelja, pred.	Navodnjavanje voćnjaka, zaštita i organska proizvodnja voća i grožđa
XV nedjelja, vježbe	Multidisciplinarna saradnja u navodnjavanju, zaštiti I đubrenju pri savremenoj proizvodnji voća I grožđa.
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama, da rade domaće zadatke, testove, seminarske radove, kolokvijume i završni ispit
Konsultacije	Konsultacije u dogovoru sa studentima 1 sat nedeljno.
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno 6 * 40/30= 8 sati Struktura: 3 sata predavanja 2 sata laboratorijskih vježbi 3 sata samostalnog rada uključujući i konsultacije U toku semestru Nastava i završni ispit: (8 sati * 16= 128

	sati . Neophodne pripreme prije početka semestra(administracija, upis i ovjera): 2 * 8 sati =16 sati Ukupno opterećenje za predmet: 6 * 30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku,uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 36 sata Struktura opterećenja: 128 sati(nastava)+16 sati(priprema)+36 sati (dopunski rad)
Literatura	Cvetković D.: "Vinogradarstvo", Prokuplje (2003);3. Avramov L., Nakalamić A., Žunić D.: "Vinogradarstvo ", Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Zemun (1999); Milosavljević M.: "Biotehnika vinove loze", Institut za istraživanja u poljoprivredi, Beograd (1998). Lučić, P., Đurić, G., Mičić, N.(1996): Voćarstvo I ,Partenon, Beograd; Mišić, P., Ninkovski, I.,Popović, R , et al.(2001): Voćarstvo, Zajednica za voće, Beograd ; Stanković, D., Jovanović, M.(1990): Opšte voćarstvo, Naučna knjiga, Beograd Memić, S., et al.(2009): Voćarstvo, Poljoprivredni fakultet, Sarajevo.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	: Prisustvo i aktivnosti na času 5 bodova, Seminararski rad 5 bodova Kolokvijumi (2x10) 20 bodova; Testovi (2x10 bodova) 20 bodova; Završni ispit 50 bodova Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	/
Napomena	/
Ishodi učenja	Sticanje znanja iz oblasti voćarstva i vinogradarstva. Upoznavanje sa ekonomskim pokazateljima voćarsko vinogradarske proizvodnje u svijetu i kod nas. Upoznavanje sa biologijom, ekologijom, načinom razmnožavanja i gajenja voćaka i vinove loze. Upoznavanje vrsta i sorti voćaka i vinove loze. Primjena prethodnih saznanja u projektovanju voćnih i loznih zasada.

Biotehnički fakultet / AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ / BIOTEHNOLOGIJA U STOČARSTVU

Uslovljenost drugim predmetima	nema
Ciljevi izučavanja predmeta	upoznavanje i sticanje znanja iz oblasti molekularne genetike i biotehnologije u stočarstvu, metoda i tehnika biotehnologije kao i njihove primjene u oplemenjivanju i gajenju domaćih životinja.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	prof. dr Božidarka Marković mr Milena Đokić
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe teoretske i praktične, konsultacije i ostali nastavni sadržaji.
I nedjelja, pred.	Uvod u biotehnologiju, Biotehnologija reprodukcije
I nedjelja, vježbe	Tehnika MOET, VO, ET
II nedjelja, pred.	Genom životinja i njegova struktura
II nedjelja, vježbe	Primarna i sekundarna struktura DNK
III nedjelja, pred.	Struktura i organizacija gena i proteina
III nedjelja, vježbe	Exoni, introni, građa hromatina
IV nedjelja, pred.	Replikacija, transkripcija i translacija DNK
IV nedjelja, vježbe	Enzimi replikacije i transkripcije
V nedjelja, pred.	Regulacija ekspresije gena
V nedjelja, vježbe	Analiza glavnih faza regulacije ekspresije
VI nedjelja, pred.	Mitohondrijski genom, mtDNK
VI nedjelja, vježbe	Upoznavanje sa osnovnim pravilima rada u gencičkoj laboratoriji
VII nedjelja, pred.	Kolkvijum I
VII nedjelja, vježbe	Reagensi koji se koriste u molekularnoj laboratoriji i osnovni instrumenti
VIII nedjelja, pred.	Tehnologija rekombinantne DNK
VIII nedjelja, vježbe	Laboratorijski rad
IX nedjelja, pred.	Kloniranje životinja, nivoi kloniranja
IX nedjelja, vježbe	Izolacija genomske DNK
X nedjelja, pred.	Transgene životinje i transgeneza
X nedjelja, vježbe	Laboratorijski rad
XI nedjelja, pred.	Molekularni markeri
XI nedjelja, vježbe	Rad sa DNK, vizuelizacija - gel, spektrofotometar
XII nedjelja, pred.	Metode molekularne genetike
XII nedjelja, vježbe	Amplifikacija DNK, primjena metoda - PCR RFLP i druge
XIII nedjelja, pred.	Primjena genetskih markera u stočarstvu
XIII nedjelja, vježbe	Polimorfizam proteina mlijeka i gena
XIV nedjelja, pred.	Kolokvijum II
XIV nedjelja, vježbe	Genotipizacija kappa kazeina i beta LGB
XV nedjelja, pred.	Primjena biotehnologije u proizvodnji hrane i uopšte
XV nedjelja, vježbe	Bioinformatika
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu i vježbe i rade oba kolokvijuma
Konsultacije	ponedeljak : 8-9h.
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 3+2 6 kredita x 40/30 = 8 sati Struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbi 3 sata individualnog rada studenata uključujući i konsultacije U semestru (45+30) Nastava i završni ispit: (8 sati) x16= 128 sati Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180 sati Dopunski rad: Rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 42 sata. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sat (priprema) + 42 sati (dopunski rad)

Literatura	1. Molekulska genetika, Vidović i Stupar (2010), ISBN 978-86-7520-191-5 2. Zapisi predavanja Biotehnologije u stočarstvu – prof. Dr Božidarka Marković – Biotehnički fakultet; 3. Biotechnology in Animal Husbandry. Eds: R. Renaveille, A. Burney. Kluwer Academic Publications, Amsterdam 2001. (ISBN 0792368517); 4. Osnovi molekularne biologije, Vera Matić, Biološki fakultet Beograd 5. John G. Vandenberg, Alwynelle S. Ahl, John M. Coffin (2002): Animal biotechnology. B. Marković: autorizovana pisana predavanja, Biotehnički fakultet 2016
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	- Redovnost predavanjima i vježbama (0 - 6 poena) - I kolokvijum : (0 - 22 poena), polaže se pismeno - II kolokvijum : (0 - 22 poena), polaže se pismeno - Završni ispit : (0 - 50 poena), polaže se usmeno Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poen. Student koji ostvari najmanje po 60% poena na oba kolokvijuma može biti oslobođen polaganja završnog ispita, osim ako želi veću ocjenu Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Objasniti strukturu i funkciju jedarnog i vanjedarnog nasljednog materijala – genomiku, • Razumije osnovne principe rekombinantne DNK, odnosno genetičkog inženjeringa. • Prepoznati ulogu metoda molekularne genetike u karakterizaciji i detekciji autohtonih populacija. • Razumije i primijeni različite metode DNA ekstrakcije iz biološkog materijala (krv, dlaka i sl) • Objasniti značaj molekularnih markera i opisati osnovne laboratorijske tehnike za njihovo detektovanje. • Biti upoznat sa principima primjene molekularne biotehnologije i molekularnih markera u savremenom stočarstvu (selekcija idr).